

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี
**Factors Effected to the Opinion in Performance of Saving for
Production Group Committees, Pattani Province**

อรอุมา แก้วเกิด
Onuma Kaewkird

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนาสังคม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Arts in Social Development
Prince of Songkla University**

2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี
**Factors Effected to the Opinion in Performance of Saving for
Production Group Committees, Pattani Province**

อรอมา แก้วเกิด
Onuma Kaewkird

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนาสังคม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Arts in Social Development
Prince of Songkla University**

2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

ผู้เขียน นางสาวอรอุมา แก้วเกิด

สาขาวิชา พัฒนาสังคม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัลญาน์ สมุห์เสนีโต)

.....ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ ทองแท้)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัลญาน์ สมุห์เสนีโต)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์อَاهวัง ถ่านุ้ย)

.....กรรมการ
 (ดร. ตายุดิน อูสมาน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
 เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้เป็นผลมาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญญา สมหะเสนีโต)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(นางสาวอรอุมา แก้วเกิด)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุวัติปริญญาในระดับใดมาก่อน
และไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุวัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวอรุมา แก้วเกิด)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี
ผู้เขียน	นางสาวอรอุมา แก้วเกิด
สาขาวิชา	พัฒนาสังคม
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี และ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี จำแนกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น และด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.03$) คือ ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{X} = 2.84$) คือ ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ทั้งนี้ เมื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น และด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า ปัจจัยสนับสนุนได้แก่ ตัวแปรภาวะผู้นำ มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสองด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Thesis Title	Factors Effectuated to the Opinion in Performance of Saving for Production Group Committees, Pattani Province
Author	Miss Onuma Kaewkird
Major Program	Social Development
Academic Year	2014

ABSTRACT

The research aimed to study 1) the opinion in performance of saving for production group committees, Pattani province and 2) factors related to the opinion in performance of saving for production group committees, Pattani province. The samples were 300 committees in saving for production group, Pattani province, collecting data by employed the tools of the questionnaire and in - depth interview. The statistics for analyzing were descriptive statistics and Chi-square test.

The result of the research found that the opinion in performance of saving for production group committees, Pattani province was 1) accessing other sources of fund and 2) participating networks of saving for production group. In overall, it was at medium level ($\bar{X} = 2.93$) and it was considered in each aspect found that participating network of saving for production group have opinion for performance at highest level ($\bar{X} = 3.03$) and accessing other sources of funds at lowest level ($\bar{X} = 2.84$).

Factors related to the opinion in performance of saving for production group committees, Pattani province in aspect of accessing the sources of funds and participating to networks of saving for production group found that the leadership variable to the both of them.

Thus, the study showed leadership affecting performance of saving for production group committees at statistically significant level of 0.05.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากหลายท่าน อาทิ เช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญญาณ์ สมุห์เสณีโต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพักตร์ ทองแท้ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์อำนวยการฯ ถ่านุ้ย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ตายุดิน อูสมาน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณา สละเวลา แรงกาย แรงใจให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในทุกประเด็นอันเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ซึ่งผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์แผนกวิชาพัฒนาลังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ อันเป็นประโยชน์ต่อการ ทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัยที่มอบทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้การศึกษา ค้นคว้าดำเนินการ ได้อย่างราบรื่นและเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบคุณพัฒนาการจังหวัดปัตตานี พัฒนาการอำเภอโคกโพธิ์ พัฒนาการอำเภอยะหริ่ง พัฒนาการอำเภอปะนาเระ พัฒนาการอำเภอกะพ้อ พัฒนาการผู้ประสานงานประจำตำบลและ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้ง 4 อำเภอ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณพัฒนาการอำเภอหนองจิกและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอหนองจิกทุกท่าน

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อเสถียร คุณแม่ประไพ แก้วเกิด และ ร.ต. เกียรติภูมิ ออบเขย ที่คอยเป็นกำลังใจสำคัญยิ่งตลอดมา

อรอุมา แก้วเกิด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญ.....	(8)
รายการตาราง.....	(10)
รายการภาพประกอบ.....	(13)
บทที่	
1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานในการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน.....	18
การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	
ประชากร.....	41
กลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การจัดการตัวแปร.....	48
ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	50
4 ผลการวิจัย.....	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	53
ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต..	56
ตอนที่ 3 ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	58
ตอนที่ 4 ระดับภาวะผู้นำ.....	62
ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัด ปัตตานี.....	64
ตอนที่ 6 ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	77
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผลการวิจัย.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	88
เอกสารอ้างอิง.....	90
บุคลากรกรม.....	97
ภาคผนวก.....	101
ประวัติผู้เขียน.....	117

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำแนกเป็นรายอำเภอ/ตำบล และหมู่บ้าน.....	43
2 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	53
3 สภาพภาพรวมระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี.....	55
4 ระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดปัตตานี...	56
5 ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น.....	58
6 ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต...	60
7 ระดับภาวะผู้นำ.....	62
8 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น.....	64
9 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	65
10 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น.....	65
11 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	66
12 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น.....	67

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
13	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการทำงานกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	68
14	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น.....	69
15	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	70
16	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น..	71
17	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	72
18	ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น.....	73
19	ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	74
20	ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น.....	75

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
21	ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	76
22	อุปสรรคในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี.....	77
23	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี.....	78

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ตราสัญลักษณ์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	8
2 กรอบแนวคิด.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-7(2504 -2539) เป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นการสร้างความสำเร็จทางเศรษฐกิจ ยึดหลักการค้าเสรีและระบบทุนนิยม ทำให้การพัฒนาไม่สมดุลและไม่เป็นธรรม ซึ่งการพัฒนาดังกล่าว เป็นการพัฒนาแบบ “เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่ยั่งยืน” (วัชร พุ่มทองและธีระพงษ์ มาลัยทอง, 2544 :6) เป็นผลให้ประชาชนในชนบท ประมาณร้อยละ 60 ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี , 2554: 33) ไม่มีความสามารถที่จะแข่งขันกับนายทุนได้ สืบเนื่องจากเกษตรกรยังใช้วิธีการผลิตแบบดั้งเดิม มีปัจจัยทางธรรมชาติเป็นตัวกำหนดปริมาณผลผลิต อีกทั้งยังคงพึ่งพาปุ๋ยและสารเคมี ทำให้มีผลผลิตต่ำ แต่ต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้เกษตรกรไทยตกอยู่ในวัฏจักรของความยากจน ขาดเงินทุนหมุนเวียน และโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ที่จะนำมาสร้างรายได้และพัฒนาอาชีพ

การแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานราชการหลัก ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาความยากจน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาความยากจน อันเป็นอุปสรรคในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและการพัฒนาประเทศ โดยการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้นภายในชุมชน กล่าวคือ เป็นการรวมพลังการออมทรัพย์ของประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคล พัฒนาเงินทุน แก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุนชุมชนเพื่อเป็นกองทุนในการพัฒนาอาชีพและสวัสดิการครอบครัว และเป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ ซึ่งเป็นไปตามอุดมการณ์ของการพัฒนาชุมชนที่ว่า “สร้างพลังชุมชน ใช้พลังชุมชน ในการพัฒนาชุมชน ” (ขนิษฐา กาญจนรังษิณันท์และคณะ, 2555 : 73) โดยกระบวนการพัฒนาจิตใจของสมาชิกในชุมชนด้วยสัจจะ ทั้งสัจจะที่มีต่อตัวเอง ต่อเพื่อนบ้าน และต่อหมู่บ้าน เน้นความเสียสละในการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และรู้จักการให้อภัย ตามหลักคุณธรรม 5 ประการ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจ และที่สำคัญ คือการเน้นการออมเงินเป็นทุน เพื่อใช้ในการผลิต ซึ่งหมายถึง การเพิ่มพูนรายได้ การแบ่งปันผลกำไรของกลุ่มไปใช้เป็นเงินทุนในการจัดสวัสดิการ

ทางสังคมแก่สมาชิกและคนในครอบครัว เป็นทุนสนับสนุนการพัฒนาสาธารณสุขสมบัติของชุมชนด้วย ดังนั้น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จึงถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการแก้ไข ปัญหาความยากจน

การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นการรวมตัวของประชาชน บริหารจัดการ โดยประชาชน เพื่อประโยชน์ของสมาชิกและประชาชนในหมู่บ้าน ใช้เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนา คน ทำให้คนมีคุณธรรม ยึดหลักการมีส่วนร่วม การสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ การฝึกนิสัยพึ่งพาตนเอง โดยการประหยัด อดออม และใช้หลักคุณธรรม 5 ประการ มีวิธีการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการบริหาร ทั้งหมด 4 คณะ คือ 1. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ทรัพย์ญิกและกรรมการร่วมอื่นๆ 2. คณะกรรมการเงินกู้ 3. คณะกรรมการตรวจสอบ และ 4. คณะกรรมการส่งเสริม ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ และกรรมการ (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2553: 5-7) ซึ่งผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะประสบผลสำเร็จ/ เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้มาจากการคัดเลือกของสมาชิก ภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี (2554 : 5) ได้กล่าวว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตใน จังหวัดปัตตานี ปี 2554 มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้จัดตั้งและขึ้นทะเบียนแล้วทั้งหมด จำนวน 93 กลุ่ม มีคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน 1,099 คน มีสมาชิก 15,779 คน เงินสะสมสะสมรวม 159,957,966 บาท กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี ที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันนี้ มีทั้ง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มเก่า ที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่เกิดขึ้นใหม่ตามความต้องการของชุมชน จึงทำให้ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี มีจุดเด่นอยู่ที่การจัดตั้งกลุ่มเกิดขึ้นท่ามกลางสังคม พหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายของเชื้อชาติและศาสนา ที่จะสะท้อนลักษณะและสามารถเป็นตัวแทน ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ เช่นเดียวกับจังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส โดยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี มีการจัดตั้งที่ครอบคลุมในทุกชุมชน ทั้งที่เป็นชุมชน ไทยพุทธและชุมชน ไทยมุสลิมซึ่งชุมชน ไทยมุสลิมที่ได้จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้นนี้ จะมีการปฏิบัติตามหลักการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ไม่แสวงหาผลกำไรทางธุรกิจ และ สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลามที่ไม่หวังผลกำไรมาใช้ดำเนินงานควบคู่กัน กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี จึงมีความเข้มแข็งและยั่งยืน เป็นผลให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้รับ รางวัลดีเด่นมาแล้วหลายกลุ่ม ทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด และประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิบัติงานที่ เข้มแข็งของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต รางวัลกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่นที่

ไ้ได้รับนั้น จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจที่ทำให้สมาชิกกลุ่ม เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตร่วมกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตลอดจนปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในจังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริม/สนับสนุนและพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็น ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อแสวงหาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

สมมุติฐานในการศึกษา

สมมุติฐานหลัก

ปัจจัยที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานีที่แตกต่างกัน

สมมุติฐานรอง

1. เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน
2. อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน
3. ประสบการณ์การทำงานในระยะเวลาสั้นกว่ามีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สูงกว่า ประสบการณ์การทำงานในระยะเวลาสั้นกว่า

4. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน
5. ภาวะผู้นำที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน
6. การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานมีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สูงกว่าการที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน
7. การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี
2. ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี
3. สามารถเสนอผลการศึกษาต่อกรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหนองจิก ตลอดจนพัฒนากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริม/สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ให้สามารถบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้มีความเข้มแข็งเกิดประสิทธิภาพ และยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาถึง ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น และความสามารถด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ปัจจัยทางประชากร เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ 1. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 2. ภาวะผู้นำ 3. การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน และ 4. การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

2. ขอบเขตด้านประชากร ประกอบด้วยคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ปี 2554 จากกลุ่มประชากรทั้งหมด 1,099 คน ในเชิงปริมาณ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293.26 คน แต่ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมเป็น 300 คน และเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 35 คน ใช้วิธีโดยการสุ่มอย่างง่าย คือ การจับฉลากแบบไม่ใส่กลับ (Sampling without Replacement) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ซ้ำกัน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ มุ่งศึกษา คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี โดยศึกษาเชิงปริมาณ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่ของอำเภอยะหริ่ง อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอปะนาเระ อำเภอกะพ้อ และศึกษาเชิงคุณภาพ กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่ของอำเภอยะหริ่ง อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอปะนาเระ ทั้งนี้ในการศึกษาเชิงคุณภาพจะไม่ศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในอำเภอกะพ้อ เนื่องจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในอำเภอดังกล่าว มีเพียง 2 กลุ่มและอยู่ในชุมชนที่ใกล้เคียงกัน มีลักษณะการดำเนินงานที่เหมือนกัน ทำให้มีความแตกต่างและหลากหลายน้อยกว่าอำเภออื่นๆ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย สามารถอธิบายได้ตามตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

1. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง ความสามารถของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น และด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1.1 ความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น หมายถึง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีโอกาสจะรับการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอก ทั้งในลักษณะของเงินทุน หรือวัสดุอุปกรณ์ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการกลุ่ม จากแหล่งต่างๆ ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) และกรมการพัฒนาชุมชน โดยกำหนดเกณฑ์การวัดผล เป็นการเข้าถึงหรือไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุน

1.2 การมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง สมาชิกคณะกรรมการหรือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีส่วนร่วมตามกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ มีส่วนร่วมวางแผน/ตัดสินใจ มีส่วนร่วมปฏิบัติ มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทั้งภายในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หากสมาชิก คณะกรรมการ

หรือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างน้อย 1 ขั้นตอน ให้ถือว่า เกิดการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

2. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง ความสามารถในการจำและเข้าใจรายละเอียด เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดไว้ คือ วิธีการจัดตั้งกลุ่มและพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิต ไปสู่ระดับการพัฒนาที่พึงประสงค์ โดยกำหนดตัวชี้วัดเป็น การมีหรือไม่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

3. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำในการรับฟังความคิดเห็น การมีความคิดริเริ่ม การชักจูง การเสียสละ ความรับผิดชอบ ประสานงาน มอบหมายงานให้ผู้อื่น และการมีมนุษยสัมพันธ์

4. การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน หมายถึง คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้ผ่านการฝึกอบรม/สัมมนา เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารการพัฒนาออมทรัพย์ หรือได้ไปศึกษาดูงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอื่น ที่ประสบผลสำเร็จ

5. การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน หมายถึง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ได้รับคำแนะนำ ดูแล ติดตาม และการช่วยเหลือในด้านต่างๆ จากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง และหน่วยงานที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งจะเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
4. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ศึกษาต้องมีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำมาวิเคราะห์ เชื่อมโยงกับประเด็นที่ต้องการศึกษา ดังนี้

1. การก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2553:1 - 3) ได้กล่าวว่า กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตั้งแต่ พ.ศ. 2517 ภายใต้การนำของ นายพัฒน์ บุญยรัตน์พันธุ์ อดีตอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน จากการนำเสนอแนวคิดของศาสตราจารย์ ดร. ยุวัฒน์ วุฒิเมธี ซึ่งผสมผสานระหว่าง แนวคิดของสหกรณ์การเกษตร เครดิตยูเนียน และสินเชื่อเพื่อการเกษตร กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจัดตั้งครั้งแรก เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2517 ที่บ้านในเมือง หมู่ 3 ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล และบ้านข้าวมุง หมู่ 6 ตำบลข้าวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการภายใต้ปรัชญา “ใช้หลักการออมทรัพย์เป็นเครื่องมือในการ “พัฒนาคน” กรมการพัฒนาชุมชน (2555 : 1) กล่าวว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตพัฒนาเติบโต เข้าปีที่ 38 มีผลการดำเนินงานครอบคลุมทั่วประเทศ จำนวน 37,713 กลุ่ม มีสมาชิก 3.8 ล้านคน รวมเงินสะสม

สะสม 10,800.40 ล้านบาท มีเครือข่ายระดับตำบล 2,760 เครือข่ายระดับอำเภอ 460 เครือข่าย และ เครือข่ายระดับจังหวัด 42 เครือข่าย

2. สัญลักษณ์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ภาพ 1 ตราสัญลักษณ์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน (2556 : 7) ได้อธิบายและให้ความหมายตราสัญลักษณ์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังนี้ ตราสัญลักษณ์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Saving for Production Group (SPG.) โดยกำหนดให้มีลักษณะเป็นวงกลมเล็ก (วงใน) ล้อมรอบด้วยวงกลมใหญ่ (วงนอก) ภายในวงกลมเล็ก ตรงกลางเป็นต้นไทร ด้านซ้ายเป็นรูปครอบครัว (เป็นรูปคน ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก) ด้านขวาเป็นรูปถุงเงิน และรูปสายน้ำอยู่ด้านล่าง ภายในขอบวงกลมวงนอก ที่ล้อมรอบวงกลมวงใน ด้านบนมีข้อความ “กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต” ด้านล่างเป็นรูปรวงข้าว สีของเส้นรอบวงกลมวงนอกและวงในเป็นสีฟ้า พื้นวงกลมวงในเป็นสีขาว รูปต้นไทร ครอบครัวและถุงเงินเป็นสีเขียว สายน้ำเป็นสีฟ้า พื้นวงกลมวงนอกเป็นสีเหลือง ข้อความ “กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต” เป็นสีน้ำเงินและรวงข้าวเป็นสีเขียว โดยองค์ประกอบ แต่ละส่วนของตราสัญลักษณ์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความหมาย ดังนี้

1. ต้นไทร หมายถึง ความเจริญงอกงาม การแผ่กิ่งก้านสาขาให้ความร่มเย็นสู่ชุมชน และแสดงถึงความมั่นคง แข็งแรงของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. ครอบครัว หมายถึง ความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ตลอดจนความเอื้ออาทร การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชน
3. ถุงเงิน หมายถึง การประหยัด อุดม และสะสมทุนของประชาชนในชุมชน เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพและใช้จ่ายยามจำเป็น
4. สายน้ำ หมายถึง ทุนทางสังคมต่างๆ ของชุมชนที่เปรียบเสมือนสายน้ำหล่อเลี้ยงกลุ่มให้เจริญงอกงาม
5. รวงข้าว หมายถึง ความเจริญงอกงาม ความสำเร็จของชุมชน

6. กรอบวงกลม หมายถึง คุณธรรม 5 ประการ ของประชาชนในชุมชน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ที่ทำให้กลุ่มมีความ มั่นคง แข็งแรง ยั่งยืน เปรียบเสมือนภูมิคุ้มกันของชุมชน

ความหมายโดยรวมของตราสัญลักษณ์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต แสดงให้เห็นถึงความ ประหยัด อุดหนุน ความเอื้ออาทรการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชน ก่อเกิดเป็นทุนของชุมชน ที่มีความเข้มแข็งมั่นคง และมีความเจริญงอกงาม แผ่กิ่งก้านสาขาให้ร่มเย็นแก่ชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. ความหมาย

เพ็ญพราว พิมสอน (2538 : 21) ได้ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง เป็น ขบวนการรวมคนทุกระดับ โดยมีหลักการและอุดมคติเดียวกัน ในการที่จะระดมเงินออมเพื่อช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนสมาชิกของกลุ่ม ทั้งในด้านการประกอบอาชีพและสวัสดิการของ ครอบครัว

ปัญญาศิลป์ เสนีย์ (2547: 27) ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวม กลุ่มทำกิจกรรมเพื่อมุ่งให้ประชาชน รู้จักการประหยัดและเก็บออมเงิน แล้วนำเงินออมมาเก็บสะสม รวมกันเป็นกองทุน ในรูปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยมุ่งให้ประชาชนมีการช่วยเหลือซึ่งกัน และกันในเรื่องของเงินทุน นอกจากนั้น จะมีระบบการบริหารจัดการกันเองภายในชุมชน วางอยู่บน รากฐานของความเป็นประชาธิปไตย

ปรีดี โชติช่วง (2544: 25) ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวม กลุ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน ในการพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคม โดยสอนให้คนรู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ด้วยการประหยัดเก็บออมเงินและนำมาสะสมรวมกัน เป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อเป็นทุนสำหรับสมาชิกที่มีความจำเป็นเดือดร้อน กู้ยืมไปใช้ในการลงทุน ประกอบอาชีพ หรือเพื่อเป็นสวัสดิการของครอบครัว

ลัดดา จุฑะกนก (2553 : 20) ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การให้ ประชาชนรู้จักประหยัดและออมเงิน แล้วนำมาสะสม รวมกันเป็นกองทุนในรูปกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ การผลิต เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านเงินทุนประกอบอาชีพ หรือใช้จ่ายในยามเดือดร้อนจำเป็น โดยการบริหารจัดการของสมาชิกและแบ่งปันช่วยเหลือกัน ในชุมชน

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2553 : 2) ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมตัวของประชาชน เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน โดยการประหยัดทรัพย์แล้วนำมาสะสมทีละเล็กละน้อย เป็นประจำสม่ำเสมอ เรียกว่า

“เงินลี้ยงจะสะสม” เพื่อใช้เป็นทุนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นเดือดร้อน กู้ยืม ไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพหรือเพื่อสวัสดิการของตนเอง และครอบครัว

ณรงค์ เส็งประชา (2543 : 72) ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมกลุ่มเพื่อรวบรวมทุนที่จะนำไปใช้ในการผลิต ด้วยวิธีการค่อย ๆ เก็บสะสมเงินฝากเป็นประจำกับกลุ่มและอาจกู้ยืมเงิน ไปลงทุนภายหลัง หลักการดำเนินงานยึดหลักประชาธิปไตย โดยการรวมคนที่อยู่ในวงการเดียวกัน มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเดียวกัน รวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจ การดำเนินการใดๆ ถือเอาแนวคิดและมติของสมาชิกเป็นหลัก

วนิดา ม่วงศิลป์ (2547: 7 - 8) กล่าวถึง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ของประชาชน ในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาสังคม โดยสอนให้คนรู้จักช่วยเหลือตนเอง และผู้อื่น ด้วยการประหยัด และเก็บออมเงิน แล้วนำมาสะสมรวมกันเป็นประจำ สม่ำเสมอ เพื่อเป็นทุนสำหรับสมาชิกที่มีความจำเป็นกู้ยืม ไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพหรือเพื่อสวัสดิการของครอบครัว โดยยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางซึ่งกันและกัน

จากความหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการให้ความหมายไว้ จึงสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนรู้จักเก็บออม แล้วนำเงินมาสะสมรวมกันเป็นกองทุน เพื่อเป็นทุนสำหรับสมาชิกที่มีความจำเป็นเดือดร้อน กู้ยืมไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ หรือเพื่อเป็นสวัสดิการของครอบครัว โดยมุ่งให้ประชาชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีหลักการดำเนินงานตามระบอบประชาธิปไตยภายใต้ความเห็นชอบและมติของสมาชิก

2. ที่มาแนวคิดกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2553 : 2) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีแนวความคิดที่ดัดแปลง และผสมผสานระหว่างแนวคิดของ สหกรณ์การเกษตร เครดิตยูเนียน และสินเชื่อเพื่อการเกษตร ดังนี้

2.1 แนวคิดที่ 1 การรวมคนในหมู่บ้าน ให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยคนที่มีฐานะแตกต่างกัน ให้ช่วยเหลือกัน เป็นการยกฐานะความยากจน แนวความคิดนี้จึงอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า “จนเงินแต่ไม่จนน้ำใจ”

2.2 แนวคิดที่ 2 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุน โดยการรวมกลุ่มออมเงิน แล้วให้สมาชิกกู้ยืมเป็นทุนในการประกอบอาชีพ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จะขาดแคลนเงินทุนและไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนที่เป็นสถาบันการเงินได้ เพราะต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงหรือต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เกษตรกรที่ยากจนไม่สามารถหาหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ได้ การหันมาช่วยตัวเอง โดยการรวมกลุ่มออมเงินแล้วกู้ยืมเป็นทุน จึงเป็นทางออกที่ดีกว่า

2.3 แนวคิดที่ 3 การนำเงินทุนไปดำเนินการด้วยความขยัน ประหยัด ถูกต้อง เพื่อให้ได้ทุนคืน และมีกำไรเป็นการสร้างรายได้ให้กับสมาชิก

2.4 แนวคิดที่ 4 การลดต้นทุนในการครองชีพ โดยให้มีการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด เป็นการรวมตัวกันซื้อและขาย สามารถลดต้นทุนการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค และปัจจัยการผลิตได้

3. หลักการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2553: 3) กล่าวว่า การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นการรวมตัวของประชาชน บริหารจัดการ โดยประชาชน และเพื่อประโยชน์ของสมาชิกและหมู่บ้าน จึงมีหลักการดำเนินงาน ดังนี้

3.1. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ เป็นการปลูกฝังให้ชาชนบพมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นของประชาชน เมื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเกิดความรู้สึกรับผิดชอบ ในการดูแลเอาใจใส่ อันทำให้การทำงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพ

3.2 การพึ่งตนเอง เป็นการฝึกนิสัยการประหยัดและนำเงินมาออมอย่างมีความซื่อสัตย์ ความทนอด และความอดทน

3.3 หลักคุณธรรม คือ มีความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูล

3.4 หลักควบคุมกันเองเป็นการดูแลความเคลื่อนไหว ตรวจสอบและสอดส่องดูแลสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งถือว่าเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน

กล่าวโดยสรุปว่า หลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีการดำเนินการภายใต้หลักคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน คุณธรรม 5 ประการ ดังกล่าว ทำให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพและส่งผลสู่การเป็นอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี ในสังคมต่อไป (ทับทิม ชำนาญกิจ, 2545: 17)

4. วัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2553:3) กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังนี้

4.1 เพื่อพัฒนาคน โดยใช้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง และเพื่อนสมาชิกให้มีคุณธรรม 5 ประการ

4.2 เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยการระดมเงินออม จัดตั้งเป็นกองทุน ทำให้ชุมชนมีแหล่งเงินทุนในการกู้ยืมไปประกอบอาชีพ ใช้ตามความจำเป็นของครอบครัว และเรียนรู้กิจกรรมเชิงธุรกิจ สามารถเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

4.3 เพื่อพัฒนาสังคม โดยการปลูกฝังคุณธรรม 5 ประการ ปลูกฝังวิถีประชาธิปไตย ก่อให้เกิดความสามัคคี การช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกัน ความร่วมมือร่วมใจ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความยุติธรรม ความเท่าเทียมกันของสมาชิก

กองปฏิบัติการ กรมการพัฒนาชุมชน (2534: 16-17) กำหนดแนวนโยบายส่งเสริม การปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาบุคคล ครอบครัว และสังคมโดยทั่วไป
2. ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของสมาชิก
3. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการดำเนินงานของกลุ่มด้วยตัวเองตามหลักประชาธิปไตย
4. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยแบ่งรายได้ของตน ไว้ร่วมกันในทางที่มั่นคงและได้รับประโยชน์ร่วมกันตามสมควร ดังนั้น จึงต้องส่งเงินสะสมด้วยความสมัครใจสม่ำเสมอ
5. จัดบริการรับฝากเงินและหาทุนในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งให้บริการเงินกู้เพื่อลงทุนประกอบอาชีพ และสวัสดิการของครอบครัว
6. จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก คู่ครองสิทธิและรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก
7. ร่วมมือกับกลุ่มอาชีพอื่นๆ ที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม ดำเนินการส่งเสริมอาชีพจัดบริการรับฝากเงินและให้กู้แก่กลุ่มที่เป็นสมาชิก
8. กระทำกิจกรรมอื่นใด โดยไม่ขัดกับหลักการและวัตถุประสงค์ของหมู่บ้านเมือง

5. องค์ประกอบของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กองปฏิบัติการ กรมการพัฒนาชุมชน (2534: 37 - 38) กล่าวว่า องค์ประกอบของการทำงานในการส่งเสริมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีดังนี้

5.1 ทุกกลุ่มต้องมีคณะกรรมการ บางกลุ่มมีชุดเดียว บางกลุ่มมีสองชุด คือ คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการจะได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ ตามระเบียบที่กำหนดขึ้น คณะกรรมการจะประชุมทุกเดือน เพื่อพิจารณาเงินกู้และแก้ไขปัญหาต่างๆของกลุ่ม คณะกรรมการจะได้รับค่าตอบแทนจากกลุ่มถ้ามีกำไรมากพอ

5.2 ที่ประชุมใหญ่ปกติจะประชุมปีละครั้ง ในวันรายงานผลและปันผลกำไร การแก้ไขระเบียบต่างๆ จะกระทำในวันนี้

5.3 ดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในกลุ่มจะอยู่ระหว่าง 1.5 – 3 % ต่อเดือน

5.4 การปันผล ผลกำไรมักแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ คือ ปันผลคืนสมาชิก การจัดสวัสดิการ กองทุนพัฒนาชุมชน ค่าบริหาร ค่าตอบแทนกรรมการ สัดส่วนแตกต่างกันไปตามแต่จะกำหนด

5.5 การค้าประกัน ปกติจะใช้สมาชิกด้วยกันค้าประกัน คนที่ค้าประกันคนอื่นอยู่จะกู้ไม่ได้

5.6 การขยายกิจกรรม บางกลุ่มแบ่งผลกำไรไว้เป็นกองทุนเพื่อทำธุรกิจอย่างอื่น

5.7 เงินสัจจะ จะสะสมทุกเดือน เดือนละ (หุ้น) ละ 10, 50 หรือ 100 จะกำหนดให้เท่ากันทุกเดือนเพื่อจ่ายต่อการคิดคำนวณปลายปี

5.8 การกู้เงิน จะมีการกำหนดเพดานเงินกู้ตามกำลังของกลุ่ม อาจจะกำหนดตามอายุ การเป็นสมาชิก และการกำหนดระยะเวลาส่งคืน

6. สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กรมการพัฒนาชุมชน (2555:3) ได้แบ่ง สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็น 3 ประเภทดังต่อไปนี้

6.1 สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลธรรมดาในหมู่บ้านหรือตำบล ที่สมัครเป็นสมาชิก ตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์

6.2 สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ กลุ่ม องค์กร ภายในหมู่บ้าน/ตำบล ที่ทางราชการสนับสนุน และรับรองฐานะ ที่สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์

6.3 สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ข้าราชการ คหบดี ภิกษุ สามเณร บุคคลที่มีความสนใจและให้การสนับสนุนกลุ่ม โดยไม่หวังผลตอบแทน ตามที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบ

นอกจากนี้ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังนี้

1. ตาย
2. ลาออก
3. ขาดคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ในระเบียบกลุ่มออมทรัพย์
4. ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของสมาชิกทั้งหมด

7. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2553 : 73) ได้นำเสนอว่า คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้มาจากการคัดเลือกโดยมติที่ประชุมสมาชิก มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ได้รับคัดเลือกแทน โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของผู้ซึ่งตนแทน และคณะกรรมการบริหาร จะมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามแนวทางการประเมินผล การพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้าน โครงสร้างและกระบวนการทำงาน มีตัวชี้วัด จำนวน 3 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

1. กรรมการทุกคนมาจากการเลือกตั้งโดยสมาชิกหรือไม่
2. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจนและปฏิบัติตามบทบาทของกรรมการหรือไม่

3. กรรมการมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือนและมีการจัดบันทึกรายงานการประชุมหรือไม่ คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ มี 4 คณะ ดังนี้

นอกจากนี้แล้ว สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน(2553:5) ได้ กำหนดให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีคณะกรรมการบริหาร จำนวน 4 คณะ ดังนี้

7.1 คณะกรรมการอำนวยการ จำนวน 5-7 คน มีหน้าที่ในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ ให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่พึงพอใจของสมาชิก ตลอดเป็นตัวแทนของกลุ่มในการประสานงาน และ ติดต่อกับองค์กรภายนอก ซึ่งมีหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตามตำแหน่ง ดังนี้

7.1.1. ประธาน มีหน้าที่ประธานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ประชุมคณะกรรมการ บริหาร และประชุมคณะกรรมการอำนวยการ เป็นผู้ลงนามในเช็คเอกสารการเบิกจ่ายเงิน ร่วมกับ เภรัญญิก เป็นตัวแทนของกลุ่มในการลงนามในเอกสารต่างๆ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่อื่นๆ ตามที่ คณะกรรมการอำนวยการมีมติมอบหมาย

7.1.2. รองประธาน ทำหน้าที่เมื่อประธาน ไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หรือเมื่อ ประธานมอบหมายให้ทำ

7.1.3. เภรัญญิก รับผิดชอบการเงินของกลุ่ม ควบคุมดูแลเอกสารต่างๆรวมทั้งทรัพย์สินของ กลุ่ม ลงลายมือชื่อในเช็ค ใบรับ – จ่ายเงินต่างๆ ควบคุมดูแลบัญชีให้ถูกต้องเรียบร้อย และพร้อมที่จะให้ กรรมการตรวจสอบตลอดเวลา

7.1.4. เลขานุการทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนของกลุ่ม จดรายงานการประชุม เก็บรักษารายงาน เอกสารต่างๆ ทำหนังสือเชิญประชุม หนังสือติดต่อประสานงานต่างๆ

7.1.5. กรรมการร่วมอื่นๆ ทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

7.2 คณะกรรมการเงินกู้ จำนวน 3-5 คน มีหน้าที่ในการพิจารณาคำร้องขอกู้เงินของสมาชิกว่า จะอนุมัติหรือไม่ การอนุมัติเงินกู้ให้พิจารณาตามแนวทางอันสมควรและยุติธรรมเพื่อให้เกิดผลดีแก่ผู้กู้ และกลุ่มเป็นส่วนรวม โดยใช้วิธีพิจารณาตามระเบียบหรือมติที่กำหนดไว้ การที่จะให้สมาชิกกู้เงินได้ จำนวนมากน้อย คณะกรรมการต้องดูความสามารถในการออม พิจารณาถึงความสม่ำเสมอในการส่งเงิน สัจจะ ความสามารถในการส่งใช้คืน ความสื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ โดยคณะกรรมการมีมติเสียง ช้างมาก อนุมัติให้กู้ยืมเงิน การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม รวมทั้งติดตามการนำเงินไปใช้จ่าย การเร่งรัด หนี้สิน ช่วยเหลือให้คำแนะนำแก้ปัญหาในกรณีที่สมาชิกมีปัญหา ไม่สามารถชำระเงินกู้คืนได้

7.3 คณะกรรมการตรวจสอบ จำนวน 3 - 5 คน มีหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีและผลการ ดำเนินงานของกลุ่ม โดยคณะกรรมการตรวจสอบนี้จะมีบทบาทสำคัญในการรักษาผลประโยชน์ ของกลุ่ม

7.4 คณะกรรมการส่งเสริม จำนวนขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิก และระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม มีหน้าที่ชักชวนผู้สมัครใจ สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ตลอดจนการให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์แก่สมาชิก ประสานงานระหว่างสมาชิกกับกลุ่ม และกลุ่มกับสมาชิกให้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จะได้มาจากการคัดเลือกโดยมติที่ประชุมสมาชิก มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ได้รับคัดเลือกแทน โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

8. ประเภทของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2553 : 17) ได้กล่าวถึงประเภทของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่า สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มที่จัดอยู่ในประเภทองค์กรพัฒนาเอกชน คือ กลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นโดยได้รับการริเริ่มและสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชน แต่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้จัดการกลุ่มเอง
2. กลุ่มที่จัดอยู่ในประเภทองค์กรประชาชน เป็นกลุ่มที่ประชาชนท้องถิ่นเป็นผู้ตัดสินใจริเริ่มก่อตั้งและจัดการกันเอง โดยอาจได้รับแรงบันดาลใจ หรืออิทธิพลจากองค์กรพัฒนาเอกชนหรือหน่วยงานรัฐ
3. กลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ คือ กลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นตามโครงการส่งเสริมของหน่วยงานรัฐ มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเป็นผู้ดูแลและมีประชาชนเป็นผู้ดำเนินงาน และจัดการให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ที่หน่วยงานดังกล่าววางแนวทางไว้

9. เงินทุนการดำเนินการ แหล่งที่มาของเงินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กรมการพัฒนาชุมชน (2555:4) ได้กล่าวถึง เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่า ได้มาจาก

1. ค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ และค่าปรับกรณีผิดสัญญาการส่งใช้คืนเงินกู้
2. เงินสะสมสะสมของสมาชิก เป็นเงินที่ได้จากการออมของสมาชิกจำนวนเท่าๆกันทุกเดือนตามกำลังความสามารถ เพื่อใช้เป็นทุนในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งจะคืนเงินสะสมเมื่อสมาชิกสิ้นสุดสมาชิกภาพแล้วเท่านั้น กลุ่มจะจ่ายผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล
3. เงินกู้ที่ยืมมาจากแหล่งเงินทุนต่างๆ เช่น ธนาคาร กองทุนชุมชน เป็นต้น
4. เงินช่วยเหลือจากสถาบันหรือองค์กรอื่นทั้งภายในและภายนอกประเทศ
5. เงินรายได้อื่นๆ เช่น เงินบริจาคต่างๆ

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2553: 4) ได้นำเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับ เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่า เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อาจได้มาจากเงินต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เงินสัจจะสะสม เป็นเงินที่ได้จากการออมของสมาชิกจำนวนเท่าๆ กันทุกเดือนตามกำลังความสามารถ เพื่อใช้เป็นทุนในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งจะจ่ายคืนเงินสัจจะสะสมเมื่อสมาชิกสิ้นสุดสมาชิกภาพแล้วเท่านั้น ซึ่งกลุ่มจะจ่ายผลตอบแทนในรูปแบบของเงินปันผล
2. เงินสัจจะสะสมพิเศษ เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกที่มีเงินเหลือและประสงค์จะฝากไว้กับกลุ่ม ซึ่งสามารถถอนเงินไปใช้จ่ายเมื่อจำเป็น และจ่ายผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย หรือเงินปันผล ตามระเบียบของกลุ่ม
3. เงินรายได้อื่นๆ เช่น ค่าสมัคร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ดอกเบี้ย
4. เงินอุดหนุน จากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10. ประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2553: 7- 8) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่ามี กิจกรรมที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามเป้าหมาย ของแต่ละกลุ่มออมทรัพย์เพื่อช่วยเหลือ และแก้ปัญหาค่าความเดือดร้อนของสมาชิกและชุมชน หลังจากกลุ่มออมทรัพย์ได้ระดมเงินออมมาได้ระยะหนึ่ง จนสมาชิกเข้าใจหลักการดำเนินงานของกลุ่มแล้ว จึงนำเงินที่มีอยู่มาจัดตั้งกองทุนหรือกิจกรรมภายในกลุ่มเพื่อช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของสมาชิกและชุมชน โดยดำเนินกิจกรรมต่างๆ ใน 3 ประเภท ดังนี้

1. การออมเพื่อการผลิต เป็นการรับฝากเงินสัจจะเพื่อใช้เป็นเงินทุนของกลุ่มแล้วให้สมาชิกหรือกลุ่มอาชีพกู้ยืมไปเพื่อประกอบชีพหรือขยายการผลิต
 - 1.1 การรับฝากเงินในรูปสัจจะจากสมาชิก ด้วยการออมประจำและเท่าๆ กันทุกๆ เดือน
 - 1.2 การให้กู้ยืม เมื่อกกลุ่มออมทรัพย์ดำเนินการมาได้ระยะหนึ่ง จนมีเงินทุนมากพอที่จะให้สมาชิกกู้ยืมได้ คณะกรรมการจะจัดให้สมาชิกกู้ยืม ซึ่งแบ่งลักษณะการกู้ยืม ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 1.2.1 การกู้ยืมสามัญ เป็นการให้กู้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ ปรับปรุงอาชีพ การปลดปล่อยหนี้สิน ปล่อยเงินจ้อง จำนำหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ การกู้ประเภทนี้จะพิจารณาให้กู้ในระยะสั้นหรือยาว ขึ้นอยู่กับลักษณะอาชีพที่ต้องลงทุนหรือตามความจำเป็นของการใช้เงินของสมาชิก
 - 1.2.2 การกู้ฉุกเฉิน คือ การกู้เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนอย่างกะทันหัน เช่น เจ็บไข้ได้ป่วย อุบัติเหตุ วงเงินกู้ไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการกำหนดไว้และต้องส่งคืนภายในกำหนด

ระยะเวลาอย่างเคร่งครัด วงเงินกู้ฉุกเฉินนี้ไม่ควรให้มากเกินไป ควรกำหนดให้เหมาะสมตามสภาพของแต่ละท้องถิ่น

2. การส่งเสริมอาชีพ เป็นการส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจชุมชนร่วมกันในระบบกลุ่ม โดยมุ่งหวังให้มีกำไรเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของกลุ่มหรือจ่ายเงินปันผล เหลือคืน และจัดเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิกและชุมชน ได้แก่

2.1 ศูนย์สาธิตการตลาด เป็นร้านค้าที่ กลุ่มออมทรัพย์ลงทุนจัดตั้งขึ้นเพื่อ อำนวยความสะดวกในการซื้อขายสินค้าอุปโภค บริโภค รวมถึงปัจจัยการผลิตให้กับสมาชิกร้านค้าชุมชน ภายใต้การกำกับดูแลของกลุ่มออมทรัพย์

2.2 ยู้งฉาง เป็นกิจกรรมที่กลุ่มออมทรัพย์ลงทุนจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการซื้อขายผลผลิตของสมาชิกด้วยการรับซื้อ ขายฝากหรือฝากขาย จะช่วยให้สมาชิกไม่ต้องขายผลผลิตอย่างเร่งด่วน ถูกกดราคา เป็นการหาทำกำไรให้กับกลุ่มด้วย กิจกรรมอื่นๆที่กลุ่มออมทรัพย์ดำเนินการตามมติของสมาชิกเพื่อแก้ปัญหา ความต้องการของสมาชิกและชุมชน เช่น บิมน้ำมัน เพื่อจัดหาน้ำมันมาบริการแก่สมาชิกและประชาชนในราคายุติธรรม ลานตากผลผลิต เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตที่มีความชื้น เช่น ข้าว มันสำปะหลัง

2.3 โรงสีข้าวเพื่อแก้ไขปัญหาข้าวเปลือกราคาตกต่ำ โดยแปรรูปเป็นข้าวสาร และส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์โดยใช้รำและปลายข้าว กองทุนสุขภาพ เพื่อแก้ปัญหาคนเสื่อมสภาพ โรงผลิตน้ำดื่มสะอาด โรงแปงขนมจีน เป็นการฝึกหัดให้กลุ่มรู้จักดำเนินธุรกิจชุมชน ซึ่งกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพนี้ ต้องใช้ทุนในการดำเนินงานมากกว่าการให้บริการด้านการปล่อยสินเชื่อเงินกู้ให้แก่สมาชิก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการระดมเงินทุนในรูปแบบต่างๆ ดังนี้ คือ มีการเพิ่มเงินสะสมสะสม เงินสะสมสะสมพิเศษ เงินทุนหมุนเวียนจากแหล่งต่างๆ เงินอุดหนุน เงินกู้จากแหล่งต่างๆ เงินทุนหมุนเวียน และเงินบริจาค เป็นต้น

11. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

11.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมเงิน และนำเงินไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ โดยลดภาระการกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่น ๆ ที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง

11.2 พัฒนาคณาให้มีคุณธรรม 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจและไว้วางใจซึ่งกันและกัน

11.3 ฝึกประสบการณ์การบริหารเงินทุน ให้กับบุคคลในชุมชน

11.4 พัฒนาศักยภาพของคนในด้านต่างๆ เช่น การเป็นผู้นำการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

11.5 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา คิดและแก้ปัญหาของตนเอง ด้วยวิธีการทำงานร่วมกัน

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

1. ความหมาย

มีผู้ให้ความหมายของประสิทธิภาพ ไว้หลายความหมาย ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 193) ได้ให้ความหมายของ ประสิทธิภาพว่า หมายถึง ความสามารถที่ทำงานให้เกิดผล

ประพันธ์ สุทธิหาร (2530 : 28) ได้ให้ความหมายของ ประสิทธิภาพว่า หมายถึง การทำงานที่ต้องการให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด และการที่จะพิจารณาว่างานใดมีประสิทธิภาพหรือไม่พิจารณาได้จากผลงานที่ประหยัดเงิน ประหยัดเวลา และคนปฏิบัติงานมีความพอใจ

อบรม สุคนธรังสี (2529 : 16) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ในแง่บวกกับสิ่งที่ทุ่มเทและลงทุนให้กับงาน ซึ่งประสิทธิภาพในการทำงานนั้น มองจากแง่มุมของการทำงานแต่ละบุคคล โดยพิจารณาเปรียบเทียบสิ่งที่ให้กับงาน เช่น ความพยายาม กำลังคน ผลลัพธ์ที่ได้จากงานนั้นๆ

จรรยา พรหมสุข (2538: 8) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่ทำให้งานเกิดผลสำเร็จ

จินดา อุสมาน (2549:45) ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ภิญโญ รัตนมณี (2538: 13) ได้ให้ความหมายว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่ทำงานให้เกิดผลสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และได้รับผลประโยชน์สูงสุด ด้วยการประหยัดเงินทุน แรงงาน เวลา โดยให้ได้ผลผลิตมากที่สุดภายใต้ปัจจัยหลักในการบริหาร เช่น งบประมาณ คน และเวลา

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. ความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน หมายถึง การมีความพร้อมที่จะขอรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตชนิดหนึ่ง ซึ่งนับรวมทั้งที่เป็นเงินทุนและที่ไม่ใช่เงินทุน ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เบื้องต้นจึงต้องมีการศึกษาและมีความเข้าใจประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับทุน ซึ่งจะสามารถอธิบาย ได้ดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของทุน

อาหวัง ล่านุ้ย (2541 : 149) ได้ให้คำจำกัดความของทุน ว่า ทุนเป็นปัจจัยการผลิตที่จำเป็นอย่างหนึ่ง สำหรับผู้ผลิตทุกราย ทั้งผู้ผลิตในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร แต่ความเข้าใจเกี่ยวกับทุน คือเงินที่นำไปใช้ในการผลิต ทั้งที่ตามความเป็นจริงแล้วเงินเป็นเพียงสื่อกลางที่จะช่วยให้ผู้ผลิตสามารถแสวงหาทุนมาใช้ในการผลิตเท่านั้น ทั้งนี้เพราะการคิดผลตอบแทนจากการใช้ทุนทุกครั้งจะอยู่ในรูปตัวเงิน

สุคใจ ทูลพานิชย์กิจ (2546 : 49) ได้ให้ความหมายของคำว่า ทุน (Capital) ตามความเข้าใจของคนทั่วไป มักหมายถึง เงินที่ผู้ประกอบการนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ แต่ทุนทางเศรษฐศาสตร์นั้น มีความหมายกว้างมากไปกว่าเงิน เครื่องมือ สินค้า ฯลฯ แต่รวมถึงทุนทางคุณภาพ ซึ่งได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ความรู้ ความชำนาญ ฯลฯ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ หรือสามารถแปลงเป็นเงินได้

พงศัจิรา สิมพยัคฆ์ (2542 : 26) ได้ให้คำจำกัดความว่า ทุนในทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการผลิตสินค้าและบริการ ทุนจึงมีลักษณะเป็นสินค้าประเภททุน เช่น เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องยนต์ โรงงาน อาคาร เป็นต้น ส่วนเงินทุนไม่ถือเป็นปัจจัยการผลิต เช่นเดียวกับทุนในทางเศรษฐศาสตร์ เพราะการใช้บริการจากเงินก่อให้เกิดผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย ซึ่งเป็นการแสดงถึงความมั่งคั่ง เงินเป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ผลิตมีความสามารถในการซื้อปัจจัยการผลิตตัวอื่นๆ ด้วยหลักการเดียวกัน หลักทรัพย์ ธนบัตร หุ้น ไม่ใช่ทุนในทางเศรษฐศาสตร์ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการผู้ออกหลักทรัพย์เหล่านั้น

ชูศักดิ์ จรุงสวัสดิ์ (2543 : 205) ได้ให้ความหมายของทุนว่า ทุน (capital) ในทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ปัจจัยการผลิตชนิดหนึ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าและบริการอีกต่อหนึ่ง ปัจจัยการผลิตชนิดนี้จึงถูกเรียกว่า สินค้าทุน (capital goods)

วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์ (2551: 79) ได้ให้ความหมายของทุนว่า ทุน หมายถึง อุปกรณ์และเครื่องมือในการผลิต ซึ่งรวมถึงอาคาร โรงงาน เครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนเครื่องมือทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือกล หรือเครื่องมือที่ใช้ด้วยมือ เครื่องมือของช่างไม้ เป็นต้น นอกจากนี้

สิ่งก่อสร้างประเภทเขื่อนสร้างพลังไฟฟ้า โรงไฟฟ้า โรงกรองน้ำ ปรปะปาเครื่องอุปกรณ์สื่อสาร
คมนาคมและการขนส่งต่างๆ ก็ถือว่าเป็นทุน ทั้งสิ้น และเป็นปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ
สรุปได้ว่า ทุน คือ ปัจจัยการผลิตชนิดหนึ่งที่สามารถอำนวยความสะดวกและก่อให้เกิดการ
ผลิตสินค้าหรือบริการ ทั้งนี้สามารถเป็นได้ในรูปของตัวเงินและเครื่องมือ หรือวัสดุ อุปกรณ์ที่มนุษย์
สร้างขึ้นก็ได้

1.2 ความแตกต่างระหว่างทุนและเงินทุน

พงศักริรา สีนพยัคฆ์ (2542:26) ได้อธิบายความแตกต่างของคำว่า ทุนกับเงินทุน ไว้ดังนี้ โดย
สรุปคำว่าทุนในทางธุรกิจ กับในทางเศรษฐศาสตร์มีความหมายต่างกัน คือ นักธุรกิจให้ความหมายของ
ทุน หมายถึงเงินสดที่ใช้เพื่อดำเนินงาน เช่น ทุนดำเนินการ แต่ในทางเศรษฐศาสตร์ให้ความหมายของ
ทุน หมายถึงเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ โดยทั่วไปการวัดค่าของทุนมักแสดงในรูปตัว
เงิน ผลในการใช้ทุนในทางเศรษฐศาสตร์ จะก่อให้เกิดรายจ่าย ประจำปี คือ ค่าเสื่อมราคา เพราะสินค้า
ทุน เมื่อใช้ไปแล้วย่อมมีการชำรุดสึกหรอ ฉะนั้น จำเป็นต้องมีเงินสำรองเพื่อเก็บไว้ซ่อมแซมเครื่องจักร
ที่ชำรุดสึกหรอ เงินสำรองส่วนนี้เรียกว่า ค่าเสื่อมราคา ในส่วนเรื่องของดอกเบี้ยก็ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่
เกิดจากการใช้ทุน คือ ในกรณีที่ธุรกิจไม่มีเงินทุนเอง ธุรกิจจำเป็นต้องกู้ยืม จึงเกิดดอกเบี้ย ซึ่งถือว่าเป็น
ค่าใช้จ่ายของทุน

อาหวัง ล่านุ้ย (2541:149) อธิบายความแตกต่างของทุนและเงินทุนว่า ทุน คือเครื่องมืออุปกรณ์
ต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเอาไปใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการต่างๆ สิ่งของใดๆ ที่สามารถก่อให้เกิด
ผลผลิตขึ้นได้ ถือว่าเป็นทุนอย่างหนึ่งในการผลิต ส่วนเงินทุนคือรายได้ที่บุคคลกันไว้ไม่เอาไปใช้ใน
การบริโภค แต่เอาไปใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการต่างๆแทนการบริโภคในปัจจุบัน

1.3 ประเภทของทุน

สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ (2546:49) ได้กล่าววว่า ทุนแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ทุนทางกายภาพ (Physical Capital) ซึ่งได้แก่ เครื่องมือ เครื่องจักร โรงงาน วัตถุดิบ อุปกรณ์
สินค้าคงคลัง เป็นต้น
2. ทุนทางคุณภาพ (Qualitative Capital) ซึ่งมีความหมายรวมถึง สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
ที่เป็นปัจจัยพื้นฐาน หรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ซึ่งได้แก่ การไฟฟ้า ถนนหนทาง การศึกษา
ความรู้ ความชำนาญ ฯลฯ

1.4 ลักษณะสำคัญของทุน

อาหวัง ล่านุ้ย (2541:149) ได้อธิบายลักษณะสำคัญของทุนดังนี้

ทุนเป็นปัจจัยการผลิตที่จะช่วยให้การผลิตของมนุษย์มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยหลักการแล้วทุนเป็นปัจจัยการผลิตที่มีการพัฒนาประสิทธิภาพ ในการผลิตอยู่ตลอดเวลา แต่อย่างไรก็ตามทุนมีลักษณะเฉพาะหลายประการที่จะสร้างผลประโยชน์ให้กับผู้ผลิตได้มากกว่าปัจจัยการผลิตอื่นๆ ซึ่งลักษณะเฉพาะของทุนมีดังนี้

1. ทุนเป็นสิ่งของที่ไม่มีชีวิต ดังนั้น การนำทุน ไปใช้เป็นปัจจัยการผลิตเจ้าของทุนและผู้ผลิตจึงไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงเกียรติศักดิ์ศรี สวัสดิการหรือความปลอดภัยของงาน ถ้าทุนสามารถสร้างผลประโยชน์ได้ก็จะถูกนำไปใช้ทำการผลิตทันที

2. การใช้งาน ผู้ผลิตสามารถนำทุนใช้งานเวลาใดก็ได้ ผู้ผลิตสามารถนำทุนไปใช้ทำการผลิตสินค้าได้ตลอดเวลา ถ้าการใช้ทุนในการผลิตมากก็จะทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหน่วยในการผลิตก็จะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้แรงงาน

3. การใช้ทุนต้องเสียค่าใช้จ่ายล่วงหน้า ขณะที่การใช้ปัจจัยการผลิตอื่นๆ จะเสียค่าใช้จ่ายหลังการทำการผลิตไปแล้ว ดังนั้น การใช้ทุนที่เกิดภาวะที่เรียกว่า “ระยะที่ยังไม่ให้ผลตอบแทน” (gestation period)

ดังนั้น ความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น คือ กลุ่มที่มีโอกาสจะรับการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอก ทั้งในลักษณะของเงินทุน หรือวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการกลุ่ม จากแหล่งต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) และกรมการพัฒนาชุมชน

1.5 แหล่งทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กรมการพัฒนาชุมชน (2555:1) ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนร่วมกันจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้น ตั้งแต่ปี 2517 โดยใช้หลักการพึ่งตนเอง หลักคุณธรรม หลักความเป็นเจ้าของ และหลักการควบคุมตนเอง ของคนภายในชุมชน ให้มีการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ประชาชนรู้จักการพึ่งตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักประหยัด อดออม และนำเงินออมสะสม มารวมกันเป็นประจำสม่ำเสมอ เกิดเป็นกองทุนภายในชุมชนขึ้น ซึ่งสมาชิกสามารถใช้เป็นแหล่งเงินทุนในการสนับสนุนการประกอบอาชีพภายในหมู่บ้าน ตำบลของตนเองได้ ซึ่งแหล่งทุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แหล่งทุนตามปกติของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือ แหล่งทุนที่ได้รับจากการสะสมการออม หรือได้มาจากความร่วมมือของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังนี้

1.1 เงินสัจจะสะสม หมายความว่า จำนวนเงินที่สมาชิกสมัครใจฝากออมไว้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตามที่ให้สัจจะกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

1.2 เงินสัจจะสะสมพิเศษ หมายความว่า เงินที่สมาชิกนำมาฝากนอกเหนือจากเงินสัจจะสะสม สามารถเบิก ถอนได้ และมีดอกผลตามระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (กรมการพัฒนาชุมชน, 2555:1)

2. แหล่งทุนอื่นของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือ แหล่งทุนที่ได้รับการสนับสนุนจากบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยจะให้การสนับสนุนต่อเมื่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความเข้มแข็งและสามารถบริหารจัดการกลุ่มให้มีความมั่นคงในระดับหนึ่ง

สำหรับแหล่งทุนอื่นของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.) และกรมการพัฒนาชุมชน (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2556) กฤษฎา สังขมณี (2550 : 481) ได้ให้ความเห็น เกี่ยวกับการให้บริการของธนาคารออมสินที่กำหนดตามวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ธนาคารออมสิน เป็นสถาบันที่มั่นคงของประเทศเพื่อการออม การลงทุน การสร้างเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาประเทศและการบริการทางการเงินครบวงจรแก่ประชาชนทุกระดับทั่วประเทศ” นอกจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ยังพบว่า ธนาคารออมสินได้ให้การสนับสนุนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งในด้านของวัสดุอุปกรณ์ การสร้างและการพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่มฯ แก่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี (2554:13) ตามที่ได้มีหนังสือสั่งการให้จังหวัดปัตตานี ร่วมกับธนาคารออมสิน จัดทำโครงการสนับสนุนการฝึกอบรมการใช้โปรแกรมทางบัญชี และเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่มีระดับการพัฒนาที่ได้ระดับ 3 หรือ 2 และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีศักยภาพและเข้าหลักเกณฑ์ตามคุณสมบัติ ต่อไปนี้

1. เป็นกลุ่มที่ใช้ธุรกรรมทางการเงินกับธนาคารออมสิน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้องใช้บริการทางการเงินกับธนาคารออมสิน เช่น เงินฝาก เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตประเภททรัพย์มั่งคั่งสินเชื่อ หรือเป็นสมาชิกโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท (สพช.) เป็นต้น หากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการบริหารจัดการควบคู่กับกองทุนหมู่บ้านที่ธนาคารออมสินสนับสนุนไปแล้ว ธนาคารออมสินขอสงวนสิทธิ์ในการให้การสนับสนุน

2. มีสถานที่ทำการเพื่อให้บริการแก่สมาชิก และประชาชนทั่วไป สถานที่ทำการอาจอยู่ในรูปแบบของที่ทำกรกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่จัดสร้าง หรือปรับปรุงอาคารขึ้นใหม่ ทั้งที่ใช้เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ในการดำเนินการเอง หรือได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

3. มีกิจกรรมทางการเงินด้านการรับฝากเงิน การรับฝากเงินอาจอยู่ในรูปของการรับฝากเงินสัจจะออมทรัพย์หรือถือหุ้น

4. มีบุคลากรพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาให้สามารถใช้ระบบงานโปรแกรมบัญชีสำหรับสถาบันการเงินชุมชน

5. มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ในอนาคต กฎญา สังฆมติ (2550:490) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรไว้ 3 ประการคือ

1. มุ่งให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตร หรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร

2. ส่งเสริมให้เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร สามารถประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องในการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัวเกษตรกร

3. บริการรับฝากเงิน และการให้สินเชื่อและการบริการอื่นๆ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) มุ่งเน้นการสนับสนุนกิจกรรม การดำเนินงานที่เกี่ยวกับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร เมื่อพิจารณาแล้วสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะเป็นเกษตรกรซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของธนาคารฯ ดังนั้น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จึงต้องมีแนวทาง มาตรการในการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จากการศึกษาพบว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ลงนามบันทึกความร่วมมือ(MOU) กับกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2555:3) ที่มาของสถาบันการเงินชุมชน ประกอบด้วยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มผู้ใช้น้ำ องค์กรสตรี กองทุนกลุ่มอาชีพ กองทุน กทบ. กลุ่มกองทุนต่างๆ ของชุมชน โดยกำหนดให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นสมาชิกและเป็นแกนนำในการจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชน โดยทุกกลุ่มยังเป็นสมาชิกและดำเนินกิจกรรมของตนเอง ภายใต้หลักการปฏิบัติงานร่วมกัน 3 ด้าน คือ

1. ส่งเสริมการจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องกองทุนชุมชน โดยบูรณาการเชื่อมโยงการบริหารจัดการกลุ่ม องค์กร กองทุนการเงินต่างๆ ร่วมกันกันบริหารจัดการเงินทุนชุมชนเพื่อให้เกิดการใช้เงินทุนในชุมชนอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์ สูงสุด ทั้งที่ใช้งบประมาณ และไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ

2. สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน มีความรู้และพร้อมเป็นที่ปรึกษาแก่สถาบันการจัดเงินทุนชุมชน ด้านเทคนิคการตรวจสอบบัญชี การวิเคราะห์สินเชื่อ ส่งเสริมให้กลุ่มองค์กรกองทุนชุมชน สมัครเป็นสมาชิกสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

3. ส่งเสริมให้คณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินทุนชุมชน มีการจัดระบบฐานข้อมูลของกองทุนในชุมชนที่มีการจัดตั้งสถาบันการเงินทุนชุมชน การจัดทำระบบบัญชีด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การแก้ไขปัญหาความยากจนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยสถาบันการเงินทุนชุมชน มีการบริหารจัดการเงินทุนแก่กองทุนชุมชนที่มีประสิทธิภาพ และการนำประโยชน์จากข้อมูล จปฐ. มาใช้ร่วมกัน

กรมการพัฒนาชุมชน เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยใช้เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ทำให้คนมีคุณธรรม มีการแบ่งปันซึ่งกันและกัน เกิดกระบวนการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน ทำให้ชุมชนมีแหล่งทุนในการประกอบอาชีพเป็นของตนเอง

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัย มีความสนใจแหล่งทุนอื่นของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) และกรมการพัฒนาชุมชน

การศึกษาครั้งนี้ นอกจากสนใจแหล่งทุนอื่นที่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เข้าถึงแล้ว ยังสนใจการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพราะเชื่อว่าทั้งแหล่งทุนอื่นและการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จะสามารถแสดงการปฏิบัติงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้วย สำหรับรายละเอียดของการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปรากฏในข้อ 2 ดังจะกล่าวต่อไป

2. การมีส่วนร่วมกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

1. ความหมายของการมีส่วนร่วม

ยูพาพร รูปงาม (2545:5) ได้ให้คำจำกัดความว่า การมีส่วนร่วม (participation) คือ เป็นผลมาจากความเห็นพ้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง และความเห็นพ้องต้องกันจะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่ม โครงการเพื่อปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นของการที่มีคนมารวมกันได้ควร จะต้องมีการตระหนักว่า ปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมดที่ทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้น กระทำผ่านองค์กร(organization) ดังนั้น องค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความ

เปลี่ยนแปลงได้

Erwin (1976 อ้างถึงใน ยุพาพร รูปงาม, 2545: 6) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของ บุคคล แก้ไขปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการ ปฏิบัติงานขององค์การและบุคคลที่เกี่ยวข้อง นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527: 183) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจ ให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546: 4) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยมาเข้าร่วมด้วยเล็กน้อย ได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมี อิสรภาพ เสมอภาค มิใช่มีส่วนร่วมอย่างผิวเผิน แต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงยิ่งขึ้นและ การเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ

จิต นิลพานิช และกุลธรน ธนาพงศธร (2532: 350) ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาชนบท หมายถึง การที่ประชาชนทั้งในเมืองและชนบทได้เข้ามามีส่วนร่วมหรือเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานพัฒนาชนบทขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง หรือทุกขั้นตอนแล้วแต่เหตุการณ์จะเอื้ออำนวย

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (2531: 10) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเข้าร่วมอย่างแข็งขันและอย่างเต็มที่ของกลุ่มบุคคล ผู้มีส่วนได้เสียในทุกขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมในอำนาจ การตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมเข้าร่วม จะเป็นเครื่องประกันว่าสิ่งที่ ผู้มีส่วนได้เสียต้องการที่สุดนั้น จัก ได้รับการตอบสนองและทำให้มีความเป็นไปได้มากขึ้น ว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการที่แท้จริงและมั่นคงมากขึ้นว่า ผู้เข้าร่วม ทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอหน้ากัน

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526 อ้างถึงใน ปารีชาติ วลัยเสถียรและคณะ, 2546:136) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดกระบวนการได้แก่ การศึกษาชุมชน การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การบริหารจัดการ การติดตาม และประเมินผล ตลอดจนการจัดสรรผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

Wertheim (1981 อ้างถึงใน ปารีชาติ วลัยเสถียรและคณะ, 2546:136 -137) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจในระดับต่างๆทางการจัดการบริหารและทางการเมืองเพื่อกำหนดความต้องการในชุมชน

โดยสรุป จากความหมายของการมีส่วนร่วมดังกล่าว จึงสามารถให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการของการพัฒนาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากร การบริหารจัดการ การติดตาม การประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ร่วมกัน

2. กระบวนการมีส่วนร่วม

อกิน รพีพัฒน์ (2531 อ้างถึงใน ปาริชาติ วลัยเสถียรและคณะ, 2546 : 139) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของการพัฒนามี 5 ระดับ

1. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา การพิจารณาปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

2. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุแห่งปัญหา

3. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการค้นหาและพิจารณาแนวทางวิธีการแก้ไข

4. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา

5. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมการพัฒนา

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2546:143) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการศึกษาชุมชนจะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้ร่วมกันเรียนรู้สภาพชุมชน การดำเนินชีวิต ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยจะมีการรวมกลุ่มในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเพื่อการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และวิธีการ

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนา โดยการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ แรงงาน และเงินทุน

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นการนำเอากิจกรรม มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งด้านวัตถุ และจิตใจ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันของบุคคล

5. การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผลการพัฒนา เพื่อที่แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันที

3. ระดับของการมีส่วนร่วม

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546:17) ได้กล่าวถึง ระดับของการมีส่วนร่วมตามหลักการทั่วไปว่า แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

1. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูล ของคน/ครอบครัว/ชุมชนของคน

2. การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร

3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยเฉพาะในโครงการที่ตนมีส่วนได้เสีย โดย แบ่งเป็น 3 กรณีแล้วแต่กิจกรรม ว่าตนอยู่ในขั้นตอนใดต่อไปนี้

3.1 ตนมีอำนาจการตัดสินใจน้อยกว่าเจ้าของโครงการ

3.2 ตนมีอำนาจการตัดสินใจเท่ากับเจ้าของโครงการ

3.3 ตนมีอำนาจการตัดสินใจมากกว่าเจ้าของโครงการ

4. การมีส่วนร่วมทำ คือร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด

5. การมีส่วนร่วมสนับสนุน คือ อาจไม่มีโอกาสร่วมทำ แต่มีส่วนร่วมช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังได้มีการแบ่งระดับของการมีส่วนร่วมเป็นระดับของการมีส่วนร่วม ตามแนวทางพัฒนาชุมชน เป็นการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งจำแนกไว้ดังนี้

5.1 ร่วมค้นหาปัญหาของตนให้เห็นว่าสิ่งใดที่เป็นปัญหารากเหง้าของปัญหา

5.2 ร่วมค้นหาสิ่งที่จำเป็นของตนในปัจจุบันคืออะไร

5.2.1 ร่วมคิดช่วยตนเองในการจัดลำดับปัญหา เพื่อจะแก้ไขสิ่งใดก่อนหลัง

5.2.2 วางแผนแก้ไขปัญหาเป็นเรื่อง ๆ

5.2.3 ร่วมระดมความคิด ถึงทางเลือกต่าง ๆ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหานั้น

5.2.4 ร่วมพัฒนาเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้

5.2.5 ร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น ๆ

5.2.6 ร่วมติดตามการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงาน

5.2.7 ร่วมรับผลประโยชน์/หรือร่วมเสียผลประโยชน์จากการดำเนินงาน

4. ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

โกวิท พวงงาม (2545: 8) ได้สรุปถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ในการพัฒนา การจะมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวบ้านยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อม ไร้ประโยชน์ เพราะชาวบ้านจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการ ดำเนินงานเหล่านั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงาน เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวบ้านรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล รู้จักการ นำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวชนบทส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน แต่ก็มีแรงงานของคนที่สามารถใช้จ่ายร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้ชาวชนบทสามารถคิดค้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนิน กิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและประเมินผลงาน ชาวชนบทมีส่วนร่วมแล้วชาวชนบท ย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำ ไปนั้นได้รับผลดีได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป จึงอาจจะประสบความสำเร็จยากลำบาก

ทศพล กฤตยพิสิฐ (2538: 10) ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในขั้นตอนของการพัฒนา 5 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชนตลอดจน กำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

2. ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากร

3. ขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุน ทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วมบริหารงาน ประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4. ขั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนา หรือยอมรับ ผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนา ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

5. ขั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วม ประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

ดังนั้นนอกเหนือจากแหล่งทุนอื่นที่กล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัย มีความสนใจการมีส่วนร่วมกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้วยเช่นกัน โดยการมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผน/ตัดสินใจ มีส่วนร่วมปฏิบัติ มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี พบว่า ได้มีผู้ศึกษาวิจัยในแง่มุมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. ความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน

ปรีดี โชติช่วง (2544: 19 – 22) ได้ศึกษาเรื่อง กองทุนหมู่บ้าน: ทุนแห่งจิตวิญญาณ การอุ้มชู แบ่งปันกัน โดยได้นำเสนอจุดเด่นและจุดอ่อนของกองทุนหมู่บ้านที่ได้ทำการศึกษา ซึ่งโครงการ กองทุนหมู่บ้านจะใช้เงินทุนดำเนินโครงการ 70,000 ล้านบาท ผลการศึกษาพบว่า จุดเด่นของกองทุน หมู่บ้านคือ เป็นนโยบายของรัฐบาลที่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนสามารถ เข้าถึงแหล่งทุนที่อยู่ภายในชุมชน เป็นการอำนวยความสะดวกและลดความยากลำบาก ในการ แสวงหาทุนมาประกอบอาชีพของประชาชน เงินจึงเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็ง เป็นแหล่งเงินกู้ให้ไปใช้จ่ายในการลงทุนและนำกลับมาใช้คืนกองทุนแล้วค่อยขยายผลอย่าง ต่อเนื่อง และเพิ่มต้นทุนของมูลค่าของเงินให้ยิ่งใหญ่และเพิ่มทุนประสพการณ์ให้มากยิ่งขึ้นควบคู่กัน ไป แต่มีจุดอ่อน คือ ถ้าหากไม่มีการเตรียมความพร้อม และไม่มีส่วนร่วมของประชาชนจะเกิดความ เสี่ยงสูง รวมถึงโครงสร้างการบริหารมีความซับซ้อน หลายขั้นตอนมาก เอกสารมาก การบริหาร จัดการของชุมชนจึงมีความยากยิ่งขึ้น

กัมพล ปั้นตะกั่วและสลิลา ศรีรุจี (2546:48-49) ที่ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการทุน ของชุมชน: กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษา พบว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนให้สินเชื่อแก่กองทุน หมู่บ้าน การฝากเงิน การถอนเงิน เช่นเดียวกับธนาคารออมสิน แต่จะให้กู้ต่อเมื่อกองทุนหมู่บ้านที่มี ความประสงค์จะขอกู้นั้น ยังไม่ทำการกู้เงินกับธนาคารออมสิน นอกจากนี้ ธกส.ยังมีมีส่วนช่วยสนับสนุน กองทุนหมู่บ้านให้มีความรู้ เรื่องการขอกู้เงิน การจัดทำบัญชี การขออนุมัติเงินกู้ และเป็นทีปรึกษาให้ กองทุนหมู่บ้านที่ต้องการความช่วยเหลือ

ชนาชัย สุขวนิช (2554:32) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อ สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย โดยได้ทำการศึกษาประธาน รองประธาน กรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ของจังหวัดปทุมธานี จังหวัดราชบุรี และจังหวัด เพชรบุรี รวมทั้งสิ้น 60 คน เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจ ชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน เกิดจาก ปัญหาความยากจนที่เกิดขึ้นในชุมชนและการเข้าไม่ถึงแหล่งทุนที่จะนำมาลงทุนประกอบอาชีพ จึงทำ ให้สมาชิกภายในชุมชนเกิดแนวคิดและรวมตัวกันก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้น เพื่อปรับปรุง พัฒนาฐานะความเป็นอยู่และความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของคนภายในครอบครัวและชุมชน

วันชัย ธรรมสังการ (2547: 6-10) ได้ศึกษาเรื่อง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต : นวัตกรรมทางภูมิ ปัญญาที่น่าจับตามอง ที่ได้ศึกษาจุดแข็ง(จุดเด่น)และจุดอ่อน(จุดด้อย)ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ในพื้นที่ของจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า การเกิดขึ้นของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสะท้อนให้เห็นปรากฏการณ์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในภาพรวม คือ การกระจายโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุนในระบบของประชาชนชนเป็นไปค่อนข้างลำบาก จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่บีบคั้นและผลักดันให้ประชาชนลุกขึ้นมาเพื่อหาทางพึ่งพากันเอง ซึ่งก่อให้เกิดจุดเด่น(จุดแข็ง) ด้านบทบาทของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่เป็นศูนย์กลางหรือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้กับกลุ่มอื่นๆ ในชุมชนให้ดำเนินต่อไปได้ กล่าวคือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือแหล่งทุน (เงินตรา) ที่ใช้เป็นปัจจัยในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง (2544:1-17) ที่ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการสะสมทุนโดยทุนชุมชน กรณีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านหว่า ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มได้มีการระดมทุนจากภายนอก เพื่อนำมาหมุนเวียนหรือให้กู้ยืมภายในกลุ่ม ดอกเบี้ยที่ได้จะนำไปสมทบในกองทุนสวัสดิการต่างๆ สำหรับแหล่งเงินทุนภายนอกได้แก่ กองทุนสินเชื่อเพื่อการพัฒนาชนบท ของธนาคารออมสิน เป็นเงิน 2 ล้านบาท เงินกู้ยืมจากธนาคาร 1 ล้านบาท เงินสมทบกองทุนสวัสดิการของกลุ่มตาม โครงการกองทุนเพื่อสังคม (SIF) เป็นเงิน 2 ล้านบาท

พวงเพชร ทิพย์ทอง (2540: 114) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของคุณลักษณะทางสังคมของผู้นำกลุ่มต่อภาวะการดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในด้านการจัดการทุนของกลุ่มร่วมกัน มีคะแนนเฉลี่ย 2.54 คะแนน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะการดำรงอยู่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการจัดการทุนของกลุ่มร่วมกันสูงที่สุด คือ ผู้นำกลุ่มและสมาชิกจ่ายเงินเป็นค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และด้านการมีกิจกรรมร่วมกันต่ำที่สุดได้แก่ ผู้นำกลุ่มและสมาชิกไม่มีการร่วมมือกันในการหาเงินสมทบกองทุนให้มีมากเพียงพอกับความต้องการยืมเงินของสมาชิกจากแหล่งเงินทุนที่เป็นของรัฐและเอกชน

วัลลภ สุขคำชา (2554:21-49) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่การเป็นสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านโคกหนองหิน ตำบลบุกระสัง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความภาคภูมิใจในการดำเนินงานของกลุ่มฯ ที่สมาชิกได้มีแหล่งเงินทุนในชุมชนเพื่อกู้ยืมไปประกอบอาชีพ ซึ่งนอกจากนี้แล้ว การดำเนินกิจกรรมกลุ่มในช่วงแรก ยังมีปัญหาเกี่ยวกับ เงินทุนไม่เพียงพอ เงินทุนที่ใช้ในการหมุนเวียนมีน้อย การบริหารจัดการภายในกลุ่มจึงไม่เต็มที่ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ยังมีน้อย ไม่เพียงพอ ซึ่งดำเนินการแก้ไขโดยการระดมเงินสัจจะเพิ่มจากสมาชิก และการได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก ส.ส.และ ส.จ. ในพื้นที่

กรมการพัฒนาชุมชน(2558:32) ร่วมกับธนาคารออมสิน จัดทำโครงการสนับสนุนการฝึกอบรมการใช้โปรแกรมทางบัญชี และเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้แก่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่มีระดับการพัฒนาในระดับ 3 หรือ 2 และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีศักยภาพ โดยจะต้องเป็นกลุ่ม

ออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ใช้ธุรกรรมทางการเงินกับธนาคารออมสิน เช่น เงินฝาก เงินฝากสงเคราะห์ชีวิต ประเภททรัพย์มั่งคั่ง สินเชื่อ หรือเป็นสมาชิก โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท (สพช.) เป็นต้น ซึ่งหากเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการบริหารจัดการควบคู่กับกองทุนหมู่บ้านที่ธนาคารออมสิน สนับสนุนไปแล้ว ธนาคารออมสินขอสงวนสิทธิ์ในการให้การสนับสนุน

ในการศึกษาความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี พบว่า ถ้าสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่นได้ นั้นแสดงว่า มีการปฏิบัติงานได้

2. การมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ไพบุลย์ ตั้งมีลาภ (2545 : 27 – 28) ได้ศึกษาเรื่อง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่ใช่เป็นของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นของคนทุกคนในกลุ่ม ดังนั้น สมาชิกและคณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ ตลอดจนประชาชนทุกคน ในชุมชนนั้น สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มได้ เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยมีส่วนร่วมตามขั้นตอน คือ ร่วมกันคิด เช่น กำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่ม ร่วมกันตัดสินใจ เช่น เลือกทีมงาน คือ คนที่มีความสามารถเป็นคนดีและเก่ง เข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่ม เพื่อบริหารกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ ร่วมกันกำหนด ระเบียบ ข้อตกลงของกลุ่ม ร่วมกันวางแผน เช่น แผนการทำงาน แผนการติดตาม และแผนการประชาสัมพันธ์ ร่วมกันทำ เช่น บริหารกิจกรรมกลุ่มให้เป็นไปตามที่ร่วมกันคิดและร่วมกันตัดสินใจ จัดอบรมสัมมนาและคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ร่วมกันติดตาม เช่น ติดตามว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มบริหารด้วยความโปร่งใสหรือไม่และร่วมกันรับผิดชอบ เช่น เมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น กรรมการทุกฝ่ายจะต้องรับผิดชอบต่อร่วมกันในทุกเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบและในสิ่งที่ตัดสินใจ

ปรีดี โชติช่วง (2544: 19 – 22) ได้ศึกษาเรื่อง กองทุนหมู่บ้าน: ทุนแห่งจิตวิญญาณการอุ้มชู แบ่งปันกัน ผลการศึกษาพบว่า กองทุนหมู่บ้านเป็นนโยบายของรัฐบาลที่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และยอมรับว่าเป็นเจ้าของ กองทุนหมู่บ้านร่วมกัน ทำให้เกิดรู้สึกรักและหวงแหนช่วยกันดูแลรักษาไว้เสมือนหนึ่งเป็นประกาศเกียรติคุณของชุมชนให้คนทั่วไปได้รับรู้ รับทราบว่า ชุมชนมีความสามัคคีเข้มแข็ง

กัมพล ปั้นตะกั่วและสลิลา ศรีรุจี (2546:48-49) ที่ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการ ทุนของชุมชน: กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการของอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ มีส่วนช่วยในการประเมินความพร้อมในการรับ จัดสรรเงินกองทุนของหมู่บ้าน ด้านการอบรมให้ความรู้ในการดำเนินงาน เช่น อบรมทางด้านบัญชี

นำตัวแทนของกองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ ผู้ประสานงานด้านต่างๆของกองทุนหมู่บ้าน เช่น กรณีมีปัญหาด้านการเงินกู้ของสมาชิก ตลอดจนการจัดเวทีชาวบ้าน เพื่อประชุมชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ที่เกิดมาจากนโยบายของกองทุน ฯ และช่วยเหลือให้กองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน สร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน

สุดใจ กรองทอง (2553:83) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งและระดับความเข้มแข็ง ในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ฯ และศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน จากการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึง การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มทุกขั้นตอน กระบวนการ ได้มาของคณะกรรมการฯ ระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม ถูกกำหนดโดยผ่านเวทีประชาคมของสมาชิก กลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ สถานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน มีการรายงานสถานะทางการเงินให้กับสมาชิกทราบเป็นประจำทุกเดือน นอกจากนี้สุดใจ กรองทอง (2553:83) ยังได้สรุปว่า กลุ่มมีกิจกรรมการสร้างเครือข่ายร่วมมือกับกลุ่มองค์กรอื่นๆ ในชุมชน กลุ่มมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มมีกิจกรรมร่วมมือกับเครือข่ายอื่นอย่างต่อเนื่อง มีคณะกรรมการเครือข่ายเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกกลุ่มเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆภายในชุมชน โดยปัจจัยทั้งสองด้านดังกล่าว เป็นปัจจัยที่ส่งผลและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความเข้มแข็งของกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ชญาดา สิงห์ปี (2548:79-83) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางชื่อพัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานเครือข่ายและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางชื่อพัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกและคณะกรรมการเครือข่ายฯ ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของการมีส่วนร่วมที่สมาชิกและคณะกรรมการให้ความสำคัญพบว่า การมีส่วนร่วมประเมินผลกิจกรรมของเครือข่ายฯ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อพัฒนาเครือข่ายฯกับคณะกรรมการ การร่วมสรุปบทเรียนการให้บริการและกิจกรรมที่ผ่านมาของเครือข่ายฯและการร่วมพิจารณาจัดทำระเบียบกฎเกณฑ์และข้อบังคับของเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นประเด็นที่สมาชิกและคณะกรรมการ ให้ความสำคัญมากที่สุด

ไพรัช ไมตรีมิตร (2550 : 71 - 75) ที่ได้ศึกษาผลการดำเนินงานและปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโอง หมู่ที่ 5 ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก การสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม ได้มาจากการจัดการกลุ่ม ที่มีการจัดการความต้องการสอดคล้องกับสมาชิก ผลประโยชน์

ที่เกิดจากการดำเนินการส่งผลโดยตรงต่อสมาชิก มีความชัดเจนทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมายการทำงาน และกระบวนการ/วิธีการ สมาชิกที่มีความสงสัยสามารถตรวจสอบได้โดยตลอด มีการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องของกลุ่ม ส่งผลต่อการพัฒนาที่เป็นแบบแผน รวมทั้งการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกร่วมกิจกรรมของกลุ่มอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

ธนชัย สุขวนิช (2554:32) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย โดยได้ทำการศึกษาประธาน รองประธาน กรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ของจังหวัดปทุมธานี จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิก เป็นกระบวนการในการตัดสินใจเข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดปัญหา หาแนวทางแก้ไข และประเมินผล โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งสมาชิกต้องเข้ามามีส่วนร่วม และเข้าถึงผลประโยชน์ที่ได้รับร่วมกัน โดยสมาชิกจะต้องระดมเงินเข้ากองทุนในรูปแบบของเงินฝากสัจจะหรือในรูปแบบอื่น และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นผู้จัดการบริหารกองทุน ให้บริการสมาชิกกองทุนนั้นอย่างจริงจัง

สมบูรณ์ ประเทิง (2552:41) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ แม่บ้านแม่ตอนในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์สตรีแม่บ้านแม่ตอน เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การร่วมมือ และการบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ จึงเป็นส่วนสำคัญอย่างมากที่จะทำให้กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ประสบความสำเร็จ

เพชรดา เฟื่องตา (2551:61) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตของสมาชิกในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมสมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในระดับมาก ในด้านการคิด การปฏิบัติ และการรับผลประโยชน์ ส่วนการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประเมินผลของกลุ่มสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

พวงเพชร ทิพย์ทอง (2540: 115) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของคุณลักษณะทางสังคมของ ผู้นำกลุ่มต่อภาวะการดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่มีภาวะการดำรงอยู่ระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 76.7 เมื่อพิจารณาภาวะการดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีภาวะการดำรงอยู่ของกลุ่มด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 94.1

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต พบว่า ถ้ามีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตนั้นแสดงว่า มีการปฏิบัติงาน

3. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

3.1 ปัจจัยด้านประชากร

3.1.1 เพศ

มาลีรัตน์ สุคติ (2543 : 95) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอถานเหล็ก จังหวัดอุทัยธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษาพบว่า เพศ เป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กล่าวคือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จะมีผลทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จมากขึ้น เนื่องจากในต่างจังหวัดยังยึดค่านิยมที่ว่าผู้ชายมีความสามารถมากกว่าผู้หญิง และมีความไว้วางใจที่จะให้ผู้ชายปฏิบัติงานที่มีความสำคัญมากกว่า

กัมพล ปั้นตะกั่วและสลิลลา ศรีรุจิ (2546:48-49) ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการทุนของชุมชน: กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมการประชุมใหญ่วิสามัญ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาต่างๆของหมู่บ้านและชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และร้อยละ 99 เนื่องจากสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่มีส่วนร่วม ในการประชุมใหญ่วิสามัญ เป็นประจำทุกครั้ง ซึ่งเป็นการประชุมย่อยที่จัดขึ้นตามความเหมาะสมและโอกาส ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

จำแลง จิระวิชัยฤทธิ์ (2546 : 78) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า เพศ ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุน

ดังนั้น เพศ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกันด้วย เป็นที่มาของการตั้งสมมุติฐานของงานวิจัยครั้งนี้

3.1.2 อายุ

สวัสดิ์ ศรีอุไร (2539 : 65) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลบ้านไทย อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน

มาลีรัตน์ สุคติ (2543 : 95) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอถานเหล็ก จังหวัดอุทัยธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษาพบว่า อายุ

เป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กล่าวคือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีอายุค่อนข้างมาก ส่งผลให้การตัดสินใจในการปฏิบัติงาน บางครั้งมีความถูกต้องมากกว่า ได้ทางเลือกที่ดีกว่า

จำแลง จิระวิชัยฤทธิ์ (2546 : 78) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า อายุไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุน

ดังนั้น อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกันด้วย เป็นที่มาของการตั้งสมมุติฐานของงานวิจัยครั้งนี้

3.1.3 ประสิทธิภาพการทำงาน

มาลีรัตน์ สุกโต (2543 : 95) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอลาดสวาย จังหวัดอุทัยธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพ เป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

จำแลง จิระวิชัยฤทธิ์ (2546 : 78) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน คือ คณะกรรมการกองทุนไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน

ดังนั้น ประสิทธิภาพการทำงานในระยะเวลานานกว่า มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สูงกว่าประสิทธิภาพการทำงานในระยะเวลาด้านกว่า เป็นที่มาของการตั้งสมมุติฐานของงานวิจัยครั้งนี้

3.1.4 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สวัสดิ์ ศรีอุไร (2539 : 65) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลบ้านไทย อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน

จำแลง จิระวิชัยฤทธิ์ (2546 : 78) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุน คือ ความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน

ดังนั้น ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกันด้วย เป็นที่มาของการตั้งสมมุติฐานของงานวิจัยครั้งนี้

3.1.5 ภาวะผู้นำ

ไพรัช ไมตรีมิตร (2550 : 71 - 75) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโอง หมู่ที่ 5 ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโอง และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโอง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโอง คือ ปัจจัยด้านผู้นำ ความรู้ ความสามารถของผู้นำ กล่าวคือ ในการพัฒนากลุ่มองค์กรให้เกิดความสำเร็จ บทบาทของผู้นำ หรือการนำมีส่วนสำคัญที่ทำให้องค์กรอยู่รอด ได้ ข้อค้นพบที่สำคัญคือ ผู้นำแต่ละคนที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้องอาศัยทักษะ รายละเอียด ความสุขุม รอบคอบ และสร้างการมีส่วนร่วม ศักยภาพของผู้นำในการร่วมกันในการดำเนินงาน พบว่า ผู้นำที่สามารถสร้างความต่อเนื่องของกิจกรรมและสามารถบริหารองค์กรได้ ต้องมีพื้นฐานประสบการณ์จากการดำเนินกิจกรรมในหมู่บ้าน ซึ่งพบว่า คุณสมบัติของผู้นำกลุ่มที่สำคัญคือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำหน้าที่หลากหลายและเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างขวาง สามารถวิเคราะห์ เชื่อมโยงความต้องการของสมาชิกกับทิศทางการพัฒนาในด้านต่างๆ ในชุมชนได้

วิรัตน์ ไชยชนะ (2553:116) ที่ได้ศึกษาเรื่อง โครงสร้างกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และปัจจัยที่ทำให้กลุ่มเข้มแข็ง กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์คลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง คือ ปัจจัยด้านผู้นำกลุ่ม ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญมากที่ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์คลองเปี้ยะ ได้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกกลุ่ม และมีสถานภาพที่หลากหลาย เช่น เป็นผู้อาวุโส เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. และบางคนมีหน้าที่ในหมู่บ้านหลายตำแหน่ง ทำให้รู้จักวิถีในการจัดการ รู้จักแบ่งเวลาในการปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพในการทำงาน จากการที่ผู้นำมีความหลากหลายเป็นผลให้เกิดผลดีในการทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้นำที่มีคุณสมบัติขั้นหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ

พวงเพชร ทิพย์ทอง (2540: 119) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของคุณลักษณะทางสังคมของผู้นำกลุ่มต่อภาวะการดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความสามารถในการประสานงานภายในกลุ่มและกับ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะทำให้งานของกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ดังนั้น ภาวะผู้นำ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ด้วย เป็นที่มาของการตั้งสมมุติฐานของงานวิจัยครั้งนี้

3.1.6 การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน

มาลีรัตน์ สุกโต (2543 : 95) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการฝึกอบรมของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีผลต่อการปฏิบัติงาน กล่าวคือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ และเนื้อหาการฝึกอบรมก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างดี และระหว่างการฝึกอบรมหากมีข้อสงสัยสามารถซักถามวิทยากรหรือเจ้าหน้าที่ได้ และสามารถตอบข้อซักถามของวิทยากรและเจ้าหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปถ่ายทอดให้แก่สมาชิกในกลุ่มได้ ซึ่งทำให้มีความกระตือรือร้น มีกำลังใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น และอาจส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สวัสดิ์ ศรีอุไร (2539 : 65) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลบ้านไทย อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน

จำแลง จิระวิชัยฤทธิ์ (2546 : 78) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรม

พวงเพชร ทิพย์ทอง (2540: 114) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของคุณลักษณะทางสังคมของผู้นำกลุ่มต่อภาวะการดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่มีภาวะการดำรงอยู่ระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 76.7 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาโครงสร้างการบริหารกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ย 5.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีการจัดอบรมผู้นำกลุ่มเพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่อยู่เป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 99.5

ดังนั้น การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สูงกว่า การที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน เป็นที่มาของการตั้งสมมุติฐานของงานวิจัยครั้งนี้

3.1.6 การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

มาลีรัตน์ สุกโต (2543 : 95) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอถานสงัก จังหวัดอุทัยธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการคำแนะนำสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องมีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กล่าวคือ การปฏิบัติของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ใน กิจกรรมต่างๆได้รับการดูแลเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการแนะนำเพื่อ แก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน การส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถมากขึ้น เพื่อ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานประจำวัน นอกจากนี้ ยังมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นต่างๆ ซึ่งกันและกัน

ไพรัช ไมตรีมิตร (2550 : 71 - 75) ที่ได้ศึกษาผลการดำเนินงานและปัจจัยที่ส่งผล สำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโฮง หมู่ที่ 5 ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอ ปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านส้มโฮง และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านส้มโฮง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากองค์กรภายนอก เป็นปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

วิรัตน์ ไชยชนะ(2553:116) ที่ได้ศึกษาเรื่อง โครงสร้างกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และปัจจัยที่ทำให้กลุ่มเข้มแข็ง กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์คลองเปือย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ผล การศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้รับการสนับสนุนจากองค์กรอื่น ในด้านต่างๆ คือ แผนงานสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ โดยได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงมหาดไทย ด้าน งบประมาณและเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานของกลุ่ม การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่รัฐและ องค์กรอื่น ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่รัฐและองค์กรอื่นให้คำแนะนำ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน งบประมาณจากหน่วยงานของรัฐ ปรากฏว่ารัฐได้มี โครงการสนับสนุนกองทุนสวัสดิการ ชุมชนและช่วยเหลือผู้ยากไร้ โดยเสนอผ่านโครงการสมาคมฟื้นฟูหมู่บ้านชนบทสงขลา โดยสนับสนุน ทั้งงบประมาณและวิชาการ

สวัสดิ์ ศรีอุไร (2539: 65) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลบ้านไทย อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน

ธนาชัย สุขวณิช (2554:32) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย โดยได้ทำการศึกษา ประธาน รองประธาน กรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ของจังหวัดปทุมธานี จังหวัดราชบุรี และ จังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งสิ้น 60 คน ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานภายนอกที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้แก่ กรรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย โดยพัฒนาการอำเภอ ที่คอยส่งเสริมให้คำแนะนำ และคอยเป็นที่ปรึกษาด้านการบริหารจัดการ

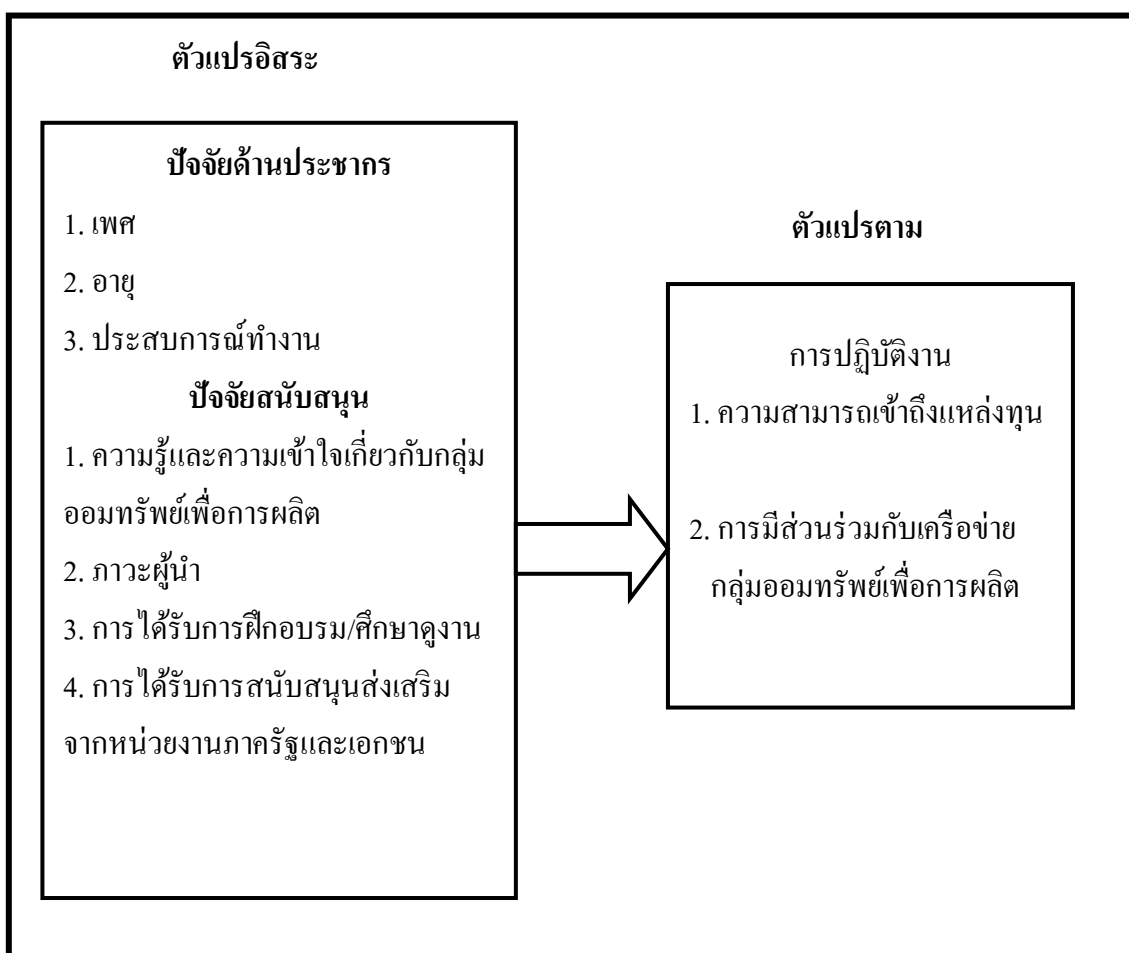
ดังนั้น การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน เป็นที่มาของการตั้งสมมุติฐานของงานวิจัยครั้งนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสร้างกรอบแนวคิดการศึกษาในครั้งนี้ โดย ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ซึ่งจะศึกษาใน 2 ด้าน คือ 1. ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น หมายถึง การที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอก ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) และ กรรมการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้การได้รับการสนับสนุนดังกล่าว เป็นได้ทั้งเงินทุนและวัสดุ/อุปกรณ์ โดยกำหนดเกณฑ์การวัดผลเป็นการเข้าถึงและเข้าไม่ถึงแหล่งทุนอื่น และ 2. การมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การที่สมาชิก คณะกรรมการหรือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีส่วนร่วมตามกระบวนการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน ได้แก่ มีส่วนร่วมวางแผน/ตัดสินใจ มีส่วนร่วมปฏิบัติ มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทั้งภายในและภายนอกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยกำหนดเกณฑ์การวัดผล คือ สมาชิก คณะกรรมการ หรือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างน้อย 1 ขั้นตอน ก็ให้ถือว่าเกิดการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และยังสนใจศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยกำหนดตัวแปรการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยประชากร เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และปัจจัยสนับสนุน เช่น ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่ม

ออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภาวะผู้นำ การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานและการได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ดังปรากฏในภาพ 2

ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed method) ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปี 2554 จังหวัดปัตตานี จำนวน 1,099 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี จำนวน 300 คน

คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Yamane (ไพศาล วรรค้ำ, 2554 : 101) ดังนี้

2.1 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e แทน ค่าของความคลาดเคลื่อนเท่าที่จะยอมรับได้

เมื่อ N แทน ขนาดของประชากร

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ในการสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่งสามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$\text{แทนค่าสูตร} \quad n = \frac{1,099}{1 + 1,099(.05)^2}$$

$$= 293.26$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293.26 คน ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 300 คน เพื่อแก้ปัญหาในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถตอบคำถามได้หรือไม่ทราบคำตอบและสุ่ม

คัดเลือก 35 คน เพื่อใช้ประกอบการสัมภาษณ์เจาะลึกในเชิงคุณภาพ

2.2 วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจและจัดทำบัญชีรายชื่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จาก 4 อำเภอ ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 300 คน

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณหากกลุ่มตัวอย่างจากขนาดของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างเป็น คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 300 คน

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มอำเภอในจังหวัดปัตตานี โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีการหยิบฉลากแบบไม่ใส่กลับ (Sampling without Replacement) จำนวน 4 อำเภอ จาก เกณฑ์จับฉลาก 12 อำเภอ

ขั้นตอนที่ 4 สุ่มคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ใช้วิธีการหยิบฉลากแบบไม่ใส่กลับ

ขั้นตอนที่ 5 สุ่มคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยวิธีการสุ่มแบบโควต้า (Quota sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่คำนึงถึงสัดส่วนองค์ประกอบของประชากร เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างมีขนาดไม่เท่ากัน

โดยประชากรของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดปัตตานี มีรายละเอียดตาม ตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จำแนกเป็นรายอำเภอ/ตำบล และหมู่บ้าน

อำเภอ	ตำบล	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ยะหริ่ง	سابัน	5	2
	ตะโละ	8	3
	ตะโละกาโปร์	16	9
	ตันหยงคาลอ	10	4
	ตาเกาะ	29	17
	หนองแรต	19	11
	ปียามูม้ง	10	6
	ปูลากง	12	6
	มะนังยง	12	6
	ยามู	5	2
	ราตาบันยัง	7	3
	จะรัง	20	12
	ตันหยงจิงงา	5	2
	แหลมโพธิ์	7	3
โคกโพธิ์	บางโกระ	36	20
	ปากล่อ	18	10
	ท่าเรือ	18	12
	มะกรูด	16	9
	นาเกตุ	18	10
	โคกโพธิ์	40	25
	นาประคู้	18	11
	ทุ่งพลา	38	22
	ควนโนรี	16	10
	ช้างให้ตก	18	12
	ทรายขาว	20	12
	ป่าบอน	18	10
	ปะนาระ	พ้อมิ่ง	9
ท่าข้าม		14	9
บ้านกลาง		9	4
คอน		8	3
ควน		7	3
ท่าน้ำ		7	3

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จำแนกเป็นรายอำเภอ/ตำบล และหมู่บ้าน (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ปะนาระ	11	6
	คอกกระบือ	35	15
กะพ้อ	ปล่องหอย	10	4
รวม		549	300

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2554

เครื่องมือในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structural Questionnaire) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และเติมในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือก 2 ตัวเลือก คือ มีและความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและไม่มีและความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) กำหนดค่าเฉลี่ยเป็น 5 ช่วง แต่ละช่วงมีความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับคะแนนการปฏิบัติงาน
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 2 ด้าน ประกอบด้วย ความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่นและการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยกำหนดเกณฑ์ คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) กำหนดค่าเฉลี่ยเป็น 5 ช่วง แต่ละช่วงมีความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับคะแนนการปฏิบัติงาน
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ แบ่งเป็น 5 ระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้จัดระดับความสัมพันธ์คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษารั้งนี้ คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ใช้สัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มเดียวกับที่ตอบแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structural Questionnaire) โดยจะไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ลักษณะนี้จะเป็นการสนทนาโต้ตอบระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปไม่ให้ผู้รับการสัมภาษณ์รู้สึกอึดอัด หรือถูกคุกคามเพื่อตอบคำถาม และจะใช้แบบสัมภาษณ์ที่ได้กำหนดไว้ แต่คำตอบหรือบทสนทนาอาจจะมีคำตอบอื่น นอกเหนือประเด็นที่ต้องการได้ ทั้งนี้เพื่อการรักษารายการสนทนา (ไพศาล วรคำ, 2554 : 213)

2. วิธีสร้างเครื่องมือ

2.1 เชิงปริมาณ

การสร้างเครื่องมือวิจัย และการหาคุณภาพเครื่องมือมีขั้นตอน ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเอกสาร ทฤษฎี รวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อรวบรวมข้อมูลในการสร้างเครื่องมือวิจัย
2. เขียนคำถามตามลักษณะที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด โดยวิเคราะห์ให้ครอบคลุม เนื้อหาในด้าน เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ภาวะผู้นำ การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำแล้ว ปรับปรุงข้อคำถาม

4. ทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบ (pre-test) กับคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จำนวน 35 ราย และนำแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.857 และได้ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในพื้นที่อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุง แก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

2.2 เจริญคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยการสัมภาษณ์ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย คือ การจับฉลากแบบไม่ใส่กลับ ซึ่งกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่าง 7 กลุ่มๆละ 5 คน จำนวน 3 อำเภอ รวมผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 35 คน ได้ผลการจับฉลาก ดังนี้ อำเภอยะหริ่ง ตำบลหนองแรด ตำบลปัทมาวมัง รวม 2 กลุ่ม อำเภอโคกโพธิ์ ตำบลทรายขาว ตำบลนาประดู่ รวม จำนวน 2 กลุ่ม และอำเภอปะนาเระ ตำบลท่าข้าม ตำบลดอน และตำบลพอมิ่ง รวม 3 กลุ่ม เหตุผลที่ทำให้ศึกษาคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในพื้นที่เดียวกับการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม เนื่องจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่ดังกล่าว เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีความเข้มแข็งและหลากหลาย สามารถที่จะสะท้อนถึงกระบวนการบริหารจัดการ อีกทั้งยังสามารถให้ข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริงได้ ผู้วิจัยเข้าถึงและติดตามการปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้การแบบสัมภาษณ์มาอ้างอิง และสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณอีกครั้ง โดยจะสัมภาษณ์ตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ แต่จะมีคำถามนำและคำถามอื่นๆ ประกอบ เพื่อสร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์ให้เหมาะสม ลดความกดดันแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อจะได้ผลการสัมภาษณ์ที่แท้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ประสานงานกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ รวม 4 อำเภอ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และวิธีเก็บข้อมูลแก่พัฒนากรประจำตำบล
3. พัฒนาการประจำตำบลแจกจ่ายแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 ชุด เพื่อนำไปให้คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตอบแบบสอบถาม

4. ติดตามผลการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยให้พัฒนากรประจำตำบลเก็บรวบรวมแบบสอบถามส่งกลับคืนถึงผู้วิจัยโดยตรง จำนวน 300 ชุด

5. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 300 ชุด เพื่อนำผลการตอบ ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพอธิบายได้ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานงานกับพัฒนากรอำเภอเพื่อขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่ ตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

2. ประสานงานพัฒนากรประจำตำบลเพื่อขอความร่วมมือ นัดหมาย วัน เวลา ที่จะสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

3.ชี้แจงวัตถุประสงค์แก่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตามแบบสัมภาษณ์

4. เมื่อสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ และแยกแยะ เพื่อใช้สนับสนุนกับการเก็บข้อมูลที่ใช้แบบสอบถามต่อไป

4. การจัดการตัวแปร

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยนำมาจัดระบบ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องแล้ว จึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์,2547:4-6)

1. ตัวแปรที่เป็นข้อมูลอยู่ในระดับมาตรวัดแบบนามบัญญัติ (Nominal Scales) คือ เพศ ใช้การหาค่าร้อยละ (%) เพื่อแจกแจงความถี่ของข้อมูลจำนวนประชากรตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. ตัวแปรที่เป็นข้อมูลอยู่ในระดับมาตรวัดแบบจัดลำดับ (Ordinal Scales) คือ อายุและประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การหาค่าร้อยละ (%) เพื่อแจกแจงความถี่ของข้อมูล แล้วจึงนำมาจัดกลุ่มได้ดังนี้

2.1 อายุ

2.1.1 อายุ 30 ปีและต่ำกว่า

2.1.2 อายุ 31 - 40 ปี

2.1.3 อายุ 41 – 50 ปี

2.1.4 อายุ 51 ปีขึ้นไป

2.2 ประสบการณ์ทำงาน

2.2.1 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี

2.2.2 มีประสบการณ์ 1 – 5 ปี

2.2.3 มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี

2.2.4 มีประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป

3. ตัวแปรที่เป็นข้อมูลที่อยู่ในระดับมาตราวัดแบบอันตรภาค (Interval Scales) ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภาวะผู้นำ การได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงาน การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถ เข้าถึงแหล่งทุนอื่น และการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จะวิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อเพื่อทราบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี

4. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยปัจจัยที่ศึกษา คือ ปัจจัยประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภาวะผู้นำ และการได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงาน การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ไคสแควร์ (Chi-square test)

5. ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี โดยศึกษาปัจจัยประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงาน โดยแสดงในรูปร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์ (Chi-square test)

ตอนที่ 2 ระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยแสดงในรูปค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำแนกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น และด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยแสดงในรูปค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 ระดับภาวะผู้นำ โดยแสดงในรูปค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยประชากร เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ปัจจัยสนับสนุน ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภาวะผู้นำ การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน และการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน กับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี โดยแสดงในรูปของค่า chi- square

ตอนที่ 6 ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยแสดงในรูปค่าร้อยละ

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 เชงปริมาณ

6.1.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1.1 สถิติที่ใช้หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

Σ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.1.1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125-126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อ

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ -1.00 ถึง + 1.00 แต่ความเชื่อมั่นที่ดีควรมีค่าบวก

6.1.2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่

6.1.2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

6.1.2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 :138)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

6.2.1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ที่มีการแจกแจงความถี่
โดยใช้สูตร ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 143)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ค่าผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ค่าผลรวมคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

6.1.3 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ใช้การทดสอบค่า Chi-square ใช้สูตร (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555:200-203) ดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ O_{ij} เป็นความถี่ที่สังเกตได้ในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

E_{ij} เป็นความถี่ที่คาดหวังในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

$$R_i = \sum_{j=1}^c O_{ij} \quad C_j = \sum_{i=1}^r O_{ij}$$

$$E_{ij} = \frac{R_i C_j}{N}$$

C เป็นจำนวนกลุ่ม หรือคอลัมน์

R เป็นจำนวนแถวหรือตัวแปรที่ต้องการวัดแบ่งออกเป็นพวก

6.2 เชิงคุณภาพ

ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการพรรณนาความ จากข้อมูล ภาคสนามและนำมาจัดหมวดหมู่ (Typology) แยกแยะ (Taxonomy) แล้วทำตารางสรุปความคิดเห็น (Overview grid) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นภาพรวม และสนับสนุนอธิบายประกอบข้อมูลเชิงปริมาณตามวัตถุประสงค์และความสำคัญของข้อมูล

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภาวะผู้นำ การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน การทดสอบสมมุติฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น และการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตลอดจนปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

ปัจจัย	จำนวน (N=300)	ร้อยละ (100.0)
ปัจจัยส่วนบุคคล		
เพศ		
ชาย	167	55.7
หญิง	133	44.3
อายุ		
30 ปี และน้อยกว่า	26	8.7
31 – 40 ปี	67	22.3
41 – 50 ปี	142	47.3
50 ปีขึ้นไป	65	21.7

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน (N=300)	ร้อยละ (100.0)
ประสบการณ์การทำงาน		
มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี	51	17.0
มีประสบการณ์ 1- 5 ปี	165	55.0
มีประสบการณ์ 6- 10 ปี	63	21.0
มีประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป	21	7.0
มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ		
ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทุกด้าน	26	8.7
มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอย่างน้อย 1 ด้าน	274	91.3
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต		
เพื่อการผลิต		
ไม่มี	18	6.0
มี	282	94.0
การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน		
ไม่เคย	182	60.7
เคย 1 ครั้ง	69	23.0
เคย 2 ครั้ง	29	9.7
เคย 3 ครั้งขึ้นไป	20	6.6
การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน		
ไม่เคย	120	40.0
เคย 1 ครั้ง	153	51.0
เคย 2 ครั้ง	27	9.0
รวม	300	100.0

จากตาราง 2 พบว่า คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานีมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศชาย ร้อยละ 55.7 และเพศหญิง ร้อยละ 44.3 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ในสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมา อายุระหว่าง 31- 40 ปี ร้อยละ 22.3 และอายุ 30 ปีและน้อยกว่า มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.7 (ตามลำดับ)

มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-5 ปี ในสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี ร้อยละ 21.0 และมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.0 (ตามลำดับ)

คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างน้อย 1 ด้าน คิดเป็นร้อยละ 91.3 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มากถึงร้อยละ 94.0

ในด้านการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน ในสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 60.7 รองลงมา ได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน 1 ครั้ง ร้อยละ 23.0 และเคยได้รับการฝึกอบรมศึกษา/ดูงาน 3 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.6 (ตามลำดับ)

การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน 1 ครั้ง ในสัดส่วนสูงสุดร้อยละ 51.0 ไม่เคยได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ร้อยละ 40.0 และได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวน 2 ครั้ง ร้อยละ 9.0 (ตามลำดับ)

ตาราง 3 สรุปภาพรวมระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. กลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น	2.84	0.29	ปานกลาง
2. กลุ่มมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	3.03	0.21	ปานกลาง
รวม	2.93	0.19	ปานกลาง

จากตาราง 3 ภาพรวมระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านกลุ่มมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ค่าเฉลี่ย 3.03 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ค่าเฉลี่ย 2.84

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ข้อมูลระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปรากฏในตาราง 4 ตาราง 4 ระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ คือ การพัฒนาคน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งระดมเงินออมไว้ใช้เป็นทุนหมุนเวียน เมื่อสมาชิกมีความจำเป็นเดือดร้อน	0.94	0.24	มาก
2. การที่ชาวบ้านขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ มีสาเหตุมาจาก 1.การจัดการรายรับ – รายจ่ายของตนเอง ไม่ดี ขาดการสะสม เก็บออมเงิน 2. มีหนี้สิน	0.96	0.20	มาก
3. ร้านค้าชุมชนของกลุ่มออมทรัพย์ฯ จัดตั้งขึ้นเพื่อแสวงหากำไรทางธุรกิจให้แก่กลุ่มฯ เป็นสำคัญ	0.46	0.49	ปานกลาง
4. ในการจัดเวทีเพื่อหาข้อสรุปในการดำเนินงานต่างๆ ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ คณะกรรมการกลุ่มฯ เป็นคนชี้ขาด	0.47	0.21	ปานกลาง
5. คณะกรรมการกลุ่มฯ ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ฯ	0.97	0.17	มาก
6. ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ควรเกิดจากการกำหนดของคณะกรรมการกลุ่มฯ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร	0.41	0.49	ปานกลาง
7. การส่งคืนเงินกู้ต้องเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มฯ	0.99	0.09	มาก
8. การประชุมใหญ่สามัญประจำปี จะมีขึ้นก็ต่อเมื่อ คณะกรรมการกลุ่มฯ พร้อมกันในที่ประชุม	0.86	0.34	มาก
9. การจัดทำทะเบียนคุมเงินสัจจะ ทะเบียนคุมลูกหนี้ ไม่จำเป็นต้องสรุปรายรับ รายจ่ายเป็นรายเดือนก็ได้	0.59	0.49	ปานกลาง
10. กลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นการพัฒนาคน และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม	0.98	0.13	มาก
11. กลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นสื่อในการกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักตนเองเห็นความสำคัญของตนเอง	0.95	0.20	มาก
12. หลักคุณธรรม 5 ประการคือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ที่นำมาบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะทำให้กลุ่มฯ ประสบผลสำเร็จอย่างมาก	0.96	0.17	มาก
13. กลุ่มออมทรัพย์ฯ จะประสบความสำเร็จได้ เกิดจากความสามารถของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	0.42	0.49	ปานกลาง
14. สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้กลุ่มออมทรัพย์ฯ อยู่ได้อย่างยั่งยืน คือ ผลประโยชน์ของสมาชิกและสวัสดิการต่างๆ อย่างเป็นธรรม เช่น ได้รับเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน การฌาปนกิจสงเคราะห์	0.96	0.17	มาก
15. ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี สิ่งที่ทำเป็นและสำคัญที่สุด คือการปันผลให้แก่สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	0.96	0.18	มาก

ตาราง 4 ระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
16. คณะกรรมการกลุ่มฯ ควรมีความเข้าใจและสามารถในการตรวจสอบระบบบัญชี และหลักฐานการเงินต่างๆ ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ได้อย่างถูกต้อง	0.95	0.20	มาก
17. กลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นกลุ่มที่เกี่ยวกับเงิน ควรเลือกสมาชิกที่มีฐานะร่ำรวยเข้ามา เป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ	0.76	0.27	น้อย
18. คณะกรรมการกลุ่มฯ ไม่ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการ กลุ่มออมทรัพย์ฯ เพราะกลุ่มออมทรัพย์ฯ มุ่งหวังเรื่องธุรกิจกำไร เป็นอันดับแรก	0.56	0.23	ปานกลาง
รวม	0.82	0.08	มาก

จากตาราง 4 พบว่าความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 0.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความรู้และความเข้าใจในสัดส่วนสูงสุด คือ ข้อที่ 7 การส่งคืนเงินกู้ต้องเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ค่าเฉลี่ย 0.99 รองลงมาคือข้อที่ 5 คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีค่าเฉลี่ย 0.97 และข้อที่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต น้อยที่สุด คือข้อที่ 6. ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ควรเกิดจากการกำหนดของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร มีค่าเฉลี่ย 0.41 (ตามลำดับ)

จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการดังกล่าว และได้แสดงความคิดเห็น ดังข้อความต่อไปนี้...

“...หลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์หรือ ก็ทราบเพราะยึดหลักการรวมถึงคุณธรรม 5 ประการ คณะกรรมการฯ ทุกคนทราบดี เพราะที่กลุ่มได้ประชาสัมพันธ์ตลอด ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 7 วันที่ 5 ตุลาคม 2556)

“...หลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ก็พอรู้แต่ก็ยังไม่รู้ทุกเรื่อง เพราะเพิ่งมาเป็นประธานได้ 2 ปี เค้าทำยังไง เราก็ทำตามเขาไปบ้าง ศึกษาเพิ่มเติมบ้าง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 9 วันที่ 6 ตุลาคม 2556)

“...กลุ่มออมทรัพย์ของเรา ต้องให้สมาชิกส่งเงินสัจจะ ออมเงินก่อน 1 ปี จึงจะมี สิทธิกู้ยืม นี่คือวิธีที่จะสอนให้คนรู้จักค่าของเงิน เป็นไปตามหลักการของกลุ่ม ออมทรัพย์ที่กำหนดไว้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 16 วันที่ 22 ตุลาคม 2556)

“...การที่สมาชิกไม่คืนเงินตามกำหนดไม่ใช่ปัญหาของกลุ่ม เพราะกลุ่มจะมี เงื่อนไขของชุมชนในการจัดการ ประกาศให้รู้ตัวทางเสียงตามสายเลยพรั่งนี้เข้ามาจ่ายแน่นอน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 15 วันที่ 17 ตุลาคม 2556)

“...คำว่ากลุ่มออมทรัพย์ แน่แน่นอนเป้าหมายคือการออมเงินไว้เพื่อกลุ่ม เพื่อสมาชิก ของเรา ไม่ใช่เพื่อใครคนใดคนหนึ่ง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 22 วันที่ 25 ตุลาคม 2556)

“...ชุมชนเรามีกลุ่มออมทรัพย์ฯนี้คีนะ ไม่ต้องไปกู้เงินดอก(นอกระบบ) ดอก (ดอกเบี่ย) ร้อยละ ๒๐ จ่ายกันไม่หมดไม่สิ้น ต้นทบดอก ดอกทบต้น...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 10 วันที่ 7 ตุลาคม 2556)

ตอนที่ 3 ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำแนกเป็น 2 ด้าน คือ ด้าน ความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น และด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่าย ปรากฏในตาราง 5 – 6 ตาราง 5 ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. การเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกทำให้กลุ่มออมทรัพย์ฯ มีความเข้มแข็ง	2.15	0.63	น้อย
2. กลุ่มออมทรัพย์ฯ มีโอกาสที่จะได้รับการบริการจากแหล่งทุนอื่นๆ เพื่อนำมา บริหารจัดการกลุ่มฯ	2.94	0.70	ปานกลาง
3. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ โดยเข้ารับการฝึกอบรม/ ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินทุน	3.24	0.69	ปานกลาง
4. ท่านมีความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุนภายนอก หรือได้รับงบประมาณ สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาบริหารจัดการกลุ่มฯ	2.76	0.66	ปานกลาง
5. กลุ่มออมทรัพย์ฯ ของท่านมีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอที่จะให้บริการ แก่สมาชิก	3.09	0.62	ปานกลาง
รวม	2.83	0.29	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.83 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในสัดส่วนสูงสุด คือ ข้อ 3. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีการพัฒนา ความรู้ ความสามารถ โดยเข้ารับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินทุน ค่าเฉลี่ย 3.24 รองลงมา คือข้อที่ 5 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านมีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอที่จะให้บริการแก่สมาชิก ค่าเฉลี่ย 3.09 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 การเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกทำให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความเข้มแข็ง มีค่าเฉลี่ย 2.15 (ตามลำดับ)

สำหรับการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกี่ยวกับความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นไว้หลากหลาย กล่าวคือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบางกลุ่มต้องการให้มีหน่วยงานเข้ามาสนับสนุนด้านเงินทุน และในขณะที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบางกลุ่ม กลับไม่มีความต้องการและเห็นว่ากลุ่มของตนไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาเงินทุนจากภายนอก ดังข้อความต่อไปนี้...

“...เรา(ประชาชนกลุ่มๆ)อยากให้หน่วยงานรัฐ หรือใครก็ได้ให้เงินสนับสนุนมา
สักก้อน เพราะเงินเรามีน้อย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 1 วันที่ 2 ตุลาคม 2556)

“... โอ๊ย เงินจากธนาคารหรือพัฒนา(พัฒนากร) กลุ่มๆของเรายังไม่มีความจำเป็น
ต้องหาเงินทุนจากธนาคารหรือ เรื่องอะไรต้องจ่ายดอกเบี้ยเขาอีก เงินเรามี
เป็นล้าน สมาชิกเรากู้แต่ละเดือนหมุนเวียนพออยู่แล้ว...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 3 วันที่ 3 ตุลาคม 2556)

“...เงินจากภายนอกหรือ ถ้าบริจาคก็เอา แต่ถ้าให้กู้ไม่เอาหรือ กู้มามากต้องจ่าย
ดอกเบี้ยเขา ทำให้กลุ่มๆ ของเราต้องเก็บดอกเบี้ย เป็นการสอนให้สมาชิกไม่
ดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 12 วันที่ 15 ตุลาคม 2556)

“...มีธนาคารบางธนาคารเสนอให้กลุ่มออมทรัพย์ๆ ของเราโอนเงินไปฝากกับเขา
เพราะเห็นว่าเรามีเงินออมเป็นล้าน แค่ออกรอดอกเบี้ยต่างกันไม่กี่สตางค์
ทำให้เราลำบากเดินทางไกล เราก็ไม่เอาหรือ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 5 วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

ตาราง 6 ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดปัตตานี ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
การมีส่วนร่วมของสมาชิก			
1. ท่านคิดว่าสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ ผ่านเวทีประชุม/การประชุมประจำปี	3.16	0.67	ปานกลาง
2. ท่านคิดว่าข้อกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ เกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก	3.51	0.80	มาก
3. ท่านคิดว่าสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ สามารถเสนอความต้องการของตนเองและชุมชนต่อคณะกรรมการกลุ่มฯ ได้	3.03	0.64	ปานกลาง
4. สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกลุ่มฯ เพื่อความโปร่งใส	3.22	0.70	ปานกลาง
5. การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกกิจกรรมและทุกขั้นตอน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมตรวจสอบ และร่วมปรับปรุงแก้ไข จะทำให้การบริหารงานของคณะกรรมการฯมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.08	0.63	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต			
1. คณะกรรมการกลุ่มฯ มีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสมาชิก	3.06	0.65	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การดำเนินงานและการเชื่อมโยงกับกลุ่มออมทรัพย์ฯ อื่นๆ	3.03	0.61	ปานกลาง
3. คณะกรรมการฯ สามารถเป็นวิทยากรให้ความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ แก่กลุ่มอื่นได้	3.01	0.62	ปานกลาง
4. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนตามความถนัดของแต่ละคน	3.00	0.63	ปานกลาง
5. คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำหน้าที่โดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมและไม่หวังสิ่งตอบแทน	3.01	0.62	ปานกลาง
6. ท่านคิดว่าระเบียบ ข้อบังคับกลุ่มออมทรัพย์ฯ มีความสำคัญในการบริหารจัดการกลุ่มฯ ให้ประสบผลสำเร็จ	3.14	0.68	ปานกลาง
7. ท่านมีการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ	2.95	0.62	ปานกลาง
8. ท่านมีการติดตามการจัดทำทะเบียนคุมการรับ – จ่ายเงินสัจจะ ทะเบียนคุมลูกหนี้ให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา	2.80	0.68	ปานกลาง
9. ท่านมีการติดตามสมาชิกให้ส่งคืนเงินกู้ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ	2.84	0.64	ปานกลาง

ตาราง 6 ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดปัตตานี ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
การมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต			
1. กลุ่มฯ มีกิจกรรมศูนย์สาธิตการตลาดที่จะสามารถเป็นเครือข่ายเชื่อมโยง การจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค ให้กับสมาชิกในราคาถูก	3.09	0.67	ปานกลาง
2. กลุ่มออมทรัพย์ฯ มีการประชุมหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มออมทรัพย์ฯ กลุ่มอื่นๆ	2.86	0.56	ปานกลาง
3. กลุ่มออมทรัพย์ฯ สามารถให้ความรู้และเผยแพร่การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ แก่ผู้เข้ามาศึกษา/ดูงานได้	2.90	0.63	ปานกลาง
4. กลุ่มฯ ได้รับการตรวจสอบบัญชีและหลักฐานการเงินต่างๆโดยคณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ฯ ร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐและบุคคลภายนอก	2.76	1.86	ปานกลาง
รวม	3.03	0.21	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยภาพรวมอยู่
ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.03 เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในข้อ
ที่ 2 การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก
มีค่าเฉลี่ยในสัดส่วนสูงสุด 3.51 รองลงมา คือ ข้อ 4 สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน
ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อความโปร่งใส ค่าเฉลี่ย 3.22 และการมีส่วนร่วม
กับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในข้อที่ 4 มีการตรวจสอบบัญชีและหลักฐานการเงินต่างๆ
โดยคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ ร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐและบุคคลภายนอก มีค่าเฉลี่ย 2.76
(ตามลำดับ)

จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
กับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นในด้านบวก
แต่ก็ยังมีบางส่วนที่เห็นว่า การมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ควรจะมีการ
ส่งเสริมที่จริงจังให้เป็นรูปธรรมมากกว่านี้ ดังข้อความต่อไปนี้...

“...การประสานงานในรูปแบบเครือข่ายยังมีน้อย รู้จักกันเฉพาะคนที่ไปร่วมประชุมกับ
ทางจังหวัดบ่อยๆคนอื่นจึงไม่ค่อยรู้จักกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 18 วันที่ 22 ตุลาคม 2556)

“...กรรมการฯหรือ สามารถตรวจสอบได้เลย ไม่มีปัญหาแน่นอน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 29 วันที่ 27 ตุลาคม 2556)

“...เมื่อก่อนเคยมีกลุ่มฯอื่นมาดูงานนะ เมื่อสถานการณ์รุนแรง คำก็ไม่กล้ามาดู ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 32 วันที่ 29 ตุลาคม 2556)

“...กลุ่มออมทรัพย์ของเราก่อตั้งมาเกือบสามสิบปี ได้รับรางวัลกลุ่มออมทรัพย์ฯ ดีเด่นระดับประเทศคณะกรรมการฯจึงมีความสามารถในการเป็นวิทยากร ได้แน่...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 20 วันที่ 24 ตุลาคม 2556)

“...คณะกรรมการฯและสมาชิกทุกคนต้องยึดกฎระเบียบของกลุ่มฯ ถ้าไม่อย่างนั้น กลุ่มฯ ล่มแน่นอน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 27 วันที่ 27 ตุลาคม 2556)

ตอนที่ 4 ระดับภาวะผู้นำ

ระดับภาวะผู้นำ ดังปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 ระดับภาวะผู้นำ

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเสนอความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหาร กลุ่มออมทรัพย์ฯ เสมอ	3.67	0.94	มาก
2. ท่านมีความสนใจใฝ่รู้ โดยเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรมกับกลุ่มอื่นๆ และนำมา พัฒนารับบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ	3.19	0.85	ปานกลาง
3. ประการแรกที่คณะกรรมการกลุ่มฯ ให้ความสนใจ คือผลประโยชน์และ สวัสดิการต่างๆ ของสมาชิก	4.00	0.84	มาก
4. คณะกรรมการกลุ่มฯ มีการแบ่งงานในหน้าที่รับผิดชอบตามความถนัดของ แต่ละคนเพื่อทำให้งานมีประสิทธิภาพ	3.19	0.93	ปานกลาง
5. ท่านในฐานะเป็นผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ฯ ได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ฯ	3.45	0.87	ปานกลาง
6. ในการประชุมทุกครั้ง สมาชิกมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ	3.54	0.84	มาก
7. เมื่อมีปัญหาด้านเงินกู้เกิดขึ้นกับสมาชิก ท่าน ได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือและ แก้ปัญหาอย่างเป็นธรรม	3.23	0.90	ปานกลาง
8. ท่านได้ดำเนินงานตามระเบียบ ข้อบังคับ ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ อย่างเคร่งครัด	3.72	0.99	มาก

ตาราง 7 ระดับภาวะผู้นำ (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
9. เมื่อมีความขัดแย้งระหว่างคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ ท่านให้มติที่ประชุมเป็นผู้ตัดสิน	3.26	0.87	ปานกลาง
10. ในฐานะผู้นำกลุ่มฯ ท่านมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มฯ ให้สมาชิกทุกคนยอมรับนับถือในตัวท่านด้วยความชื่นชม	3.56	0.96	มาก
11. คณะกรรมการกลุ่มฯ ได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งอย่างสมบูรณ์	3.58	0.95	มาก
12. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ สามารถทำให้จำนวนคนยากจนลดลงได้	3.63	1.05	มาก
13. คณะกรรมการกลุ่มฯ จำเป็นที่จะต้องมีความรู้และความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มฯ ซึ่งจะนำพากลุ่มสู่ความสำเร็จ	3.43	0.91	ปานกลาง
รวม	3.49	0.28	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ภาวะผู้นำโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำในสัดส่วนสูงสุดคือข้อที่ 3 ประการแรกที่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อการผลิตให้มีความสนใจ คือผลประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ ของสมาชิก มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมา คือข้อที่ 8 ท่านได้ดำเนินงานตามระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อการผลิตอย่างเคร่งครัด ค่าเฉลี่ย 3.72 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเท่ากัน 2 ข้อ คือข้อ 2. ท่านมีความสนใจใฝ่รู้ โดยเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรมกับกลุ่มอื่นๆ และนำมาพัฒนาบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อการผลิตและข้อที่ 4 คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อการผลิตมีการแบ่งงานในหน้าที่รับผิดชอบตามความถนัดของแต่ละคนเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.19 (ตามลำดับ)

อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อการผลิต เกี่ยวกับภาวะผู้นำ จะเห็นได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่าตนเองมีความเป็นภาวะผู้นำที่ดี ดังข้อความต่อไปนี้

“...ในฐานะที่เป็นประธาน เมื่อได้รับการประสานงานให้ไปร่วมประชุมก็จะรู้สึกยินดีมาก และจะให้คณะกรรมการฯ คนอื่นร่วมเข้าประชุมด้วย เพื่อเป็นการเรียนรู้งาน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 31 วันที่ 28 ตุลาคม 2556)

“...คณะกรรมการฯ นี้สำคัญนะ สมาชิกเค้าจะดูเราเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 24 วันที่ 26 ตุลาคม 2556)

“...สมาชิกบางคนไม่สนใจหรอก คิดจะกู้ ก็เอาให้ได้ ไปซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย ไม่ได้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต ผิดวัตถุประสงค์ จึงต้องมีมาตรการให้คณะกรรมการว่ากล่าวตักเตือน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 6 วันที่ 5 ตุลาคม 2556)

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมุติฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

การทดสอบสมมุติฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ปรากฏในตาราง 8 – 21

ตาราง 8 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	เพศ					
	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น						
น้อย	18.6	31	21.8	29	20.0	60
ปานกลาง	21.6	36	21.1	28	21.3	64
มาก	59.9	100	57.1	76	58.7	176
รวม	55.7	167	44.3	133	100.0	300
	$\chi^2 = 0.492$			P = 0.782		

หมายเหตุ **P < 0.01, *P < 0.05

จากตาราง 8 พบว่า ตัวแปรเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ดังนั้นกล่าวได้ว่า ความแตกต่างด้านเพศ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงจะไม่มี ความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี จึงไม่ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

ตาราง 9 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	เพศ					
	ชาย		หญิง		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต						
น้อย	17.4	29	12.0	16	15.0	45
ปานกลาง	52.1	87	54.9	73	53.3	160
มาก	30.5	51	33.1	44	31.7	95
รวม	55.7	167	44.3	133	100.0	300
	$\chi^2 = 0.492$			P = 0.435		

หมายเหตุ **P < 0.01, *P < 0.05

จากตาราง 9 พบว่า ตัวแปรเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตาราง 10 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	อายุ									
	ไม่เกิน 30 ปี		31 – 40 ปี		41 – 50 ปี		51 ปีขึ้นไป		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนของกลุ่ม										
น้อย	11.5	3	19.4	13	17.6	25	29.2	19	20.0	60
ปานกลาง	19.2	5	22.4	15	20.4	29	23.1	15	21.3	64
มาก	69.2	18	58.2	39	62.0	88	47.7	31	58.7	176
รวม	0.67	26	22.33	67	47.33	142	21.67	65	100.0	300
	$\chi^2 = 6.451$					P = 0.375				

หมายเหตุ **P < 0.01, *P < 0.05

จากตาราง 10 พบว่า ตัวแปรอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ดังนั้น อายุที่แตกต่างกัน ไม่มีผลกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

ตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	อายุ									
	ไม่เกิน 30 ปี		31 – 40 ปี		41 – 50 ปี		51 ปีขึ้นไป		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต										
น้อย	19.2	5	10.4	7	14.1	20	20.0	13	15.0	45
ปานกลาง	34.6	9	62.7	42	52.1	74	53.8	35	53.3	160
มาก	46.2	12	26.9	18	33.8	48	26.2	95	31.7	95
รวม	0.67	26	22.33	67	47.33	142	21.67	65	100.0	300
$\chi^2 = 8.288$							P = 0. 218			

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 11 พบว่า ตัวแปรอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ดังนั้น อายุที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	ประสบการณ์การทำงาน									
	ไม่มีประสบการณ์		มีประสบการณ์ ^๑		มีประสบการณ์ ^๑		มีประสบการณ์ ^๑		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
			1-5 ปี		6-10 ปี		11 ปีขึ้นไป			
ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น										
น้อย	15.7	8	20.0	33	20.6	13	28.6	6	20.0	60
ปานกลาง	27.5	14	19.4	32	22.2	14	19.0	4	21.3	64
มาก	56.9	29	60.6	100	57.1	36	52.4	11	58.7	176
รวม	17.00	51	55.0	165	21.00	63	7.00	21	100.0	300
	$\chi^2 = 0.831$					P = 0.831				

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 12 พบว่า ตัวแปรประสบการณ์การทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ประสบการณ์การทำงานในระยะเวลาอันยาวนานกว่ามีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สูงกว่า ประสบการณ์การทำงานในระยะเวลาสั้นกว่า

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	ประสบการณ์การทำงาน									
	ไม่มีประสบการณ์		มีประสบการณ์ ^๑ 1-5 ปี		มีประสบการณ์ ^๑ 6-10 ปี		มีประสบการณ์ ^๑ 11 ปีขึ้นไป		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต										
น้อย	15.7	8	14.5	24	9.5	6	33.3	7	15.0	45
ปานกลาง	47.1	24	55.2	91	52.4	33	57.1	12	53.3	160
มาก	37.3	19	30.3	50	38.1	24	9.5	2	31.7	95
รวม	17.0	51	55.0	165	21.0	63	7.0	21	100.0	300
$\chi^2 = 11.224$					P = 0.082					

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 13 พบว่า ตัวแปรประสบการณ์การทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่า ประสบการณ์การทำงานในระยะเวลาอันยาวนานกว่ามีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สูงกว่า ประสบการณ์การทำงานในระยะเวลาสั้นกว่า

ตาราง 14 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับ
ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต					
	ไม่มี		มี		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น						
น้อย	11.1	2	20.6	58	20.0	60
ปานกลาง	27.8	5	20.9	59	21.3	64
มาก	61.1	11	58.5	165	58.7	176
รวม	6.0	18	94.0	282	100.0	300
	$\chi^2 = 1.149$			P = .563		

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 14 พบว่า ตัวแปรความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดปัตตานี ในด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่า ความรู้และ
ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต					
	ไม่มี		มี		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต						
น้อย	27.8	5	14.2	40	15.0	45
ปานกลาง	44.4	8	53.9	152	53.3	160
มาก	27.8	5	31.9	90	31.7	95
รวม	6.0	18	94.0	282	100.0	300
		$\chi^2 = 2.459$				$P = 0.292$

หมายเหตุ ** $P < 0.01$, * $P < 0.05$

จากตาราง 15 พบว่า ตัวแปรความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดปัตตานี ในด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จึงไม่เป็นไปตาม
สมมุติฐานที่ว่า ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีผลต่อความคิดเห็น
ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	ภาวะผู้นำ							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น								
น้อย	45.3	24	17.0	9	6.7	8	18.1	41
ปานกลาง	32.1	17	28.3	15	13.3	16	21.2	48
มาก	22.6	12	54.7	29	80.0	96	60.6	137
รวม	17.7	53	42.3	127	40.0	120	100.0	300
$\chi^2 = 58.327$					P = 0.00**			

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 16 พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 80.0 ระดับปานกลางร้อยละ 54.7 ระดับน้อย ร้อยละ 22.6 ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่น้อยกว่า 0.05 จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่า ภาวะผู้นำที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	ภาวะผู้นำ							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต								
น้อย	41.5	22	17.0	9	2.5	3	15.0	34
ปานกลาง	52.8	28	60.4	32	45.8	55	50.9	115
มาก	5.7	3	22.6	12	51.7	62	34.1	77
รวม	17.7	53	42.3	53	40.0	120	100.0	300
				$\chi^2 = 64.431$		P = 0.00**		

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 17 พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 51.7 ระดับปานกลางร้อยละ 22.6 ระดับน้อยร้อยละ 5.7 ตามลำดับ) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่น้อยกว่า 0.05 จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ว่า ภาวะผู้นำที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ความคิดเห็นการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน									
	ไม่เคย		เคย 1 ครั้ง		เคย 2 ครั้ง		เคย 3 ครั้งขึ้นไป		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น										
น้อย	20.9	38	21.7	15	13.8	4	15.0	3	20.0	60
ปานกลาง	21.4	39	20.3	14	24.1	7	20.0	4	21.3	64
มาก	57.7	105	58.0	40	62.1	18	65.0	13	58.7	176
รวม	60.7	182	23.0	69	9.7	29	6.7	20	100.0	300
									$\chi^2 =$	1.372
									P =	1.372

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 18 พบว่า ตัวแปรการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความ
คิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้าน
ความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษา
ดูงานมีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่
แตกต่างกัน

ตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน									
	ไม่เคย		เคย 1 ครั้ง		เคย 2 ครั้ง		เคย 3 ครั้งขึ้นไป		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต										
น้อย	17.6	32	8.7	6	20.7	6	5.0	1	15.0	45
ปานกลาง	53.8	98	56.5	39	44.8	13	50.0	10	53.3	160
มาก	28.6	52	34.8	24	34.5	10	45.0	9	31.7	95
รวม	60.7	182	23.0	69	9.7	29	6.7	20	100.0	300
$\chi^2 = 7.130$									P = 0.309	

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 19 พบว่า ตัวแปรการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานมีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่สูงกว่าการที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน							
	ไม่เคย		เคย 1 ครั้ง		เคย 2 ครั้ง		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น								
น้อย	15.8	19	22.9	35	22.2	6	20.0	60
ปานกลาง	26.7	32	19.0	29	11.1	3	64	21.3
มาก	57.5	69	58.2	89	66.7	18	58.7	176
รวม	40.0	120	51.0	153	9.0	27	100.0	300
	$\chi^2 = 5.398$				P = 0.249			

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 20 พบว่า ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและ
เอกชนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน
ที่ตั้งไว้ว่า การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีผลต่อความคิดเห็น
ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการ
มีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน							
	ไม่เคย		เคย 1 ครั้ง		เคย 2 ครั้ง		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต								
น้อย	12.5	15	17.6	27	11.1	3	15.0	45
ปานกลาง	52.5	63	54.2	83	51.9	14	53.3	160
มาก	35.0	42	28.1	43	37.0	10	31.7	95
รวม	40.0	120	51.0	153	9.0	27	100.0	300
$\chi^2 = 2.818$				$P = 0.589$				

หมายเหตุ **P < 0.01 , *P < 0.05

จากตาราง 21 พบว่าตัวแปรการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและ
เอกชนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จึง
ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ดังปรากฏในตาราง 22 - 23

ตาราง 22 อุปสรรคในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

ปัญหาอุปสรรค	จำนวน(คน) (N=151)	ร้อยละ (100.0)
1. คณะกรรมการบางคนบางกลุ่มไม่เข้าใจกัน	31	20.5
2. คณะกรรมการขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำบัญชี	28	18.5
3. สมาชิกบางคนเป็นหนี้และไม่ยอมจ่ายเงินตามเวลาที่กำหนด	22	14.5
4. คณะกรรมการบางคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว	20	13.2
5. มีอุปสรรคในการทำงานไม่เพียงพอ สถานที่ไม่เอื้ออำนวยคับแคบ	17	11.3
6. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม	15	10.0
7. สมาชิกบางคนคิดว่าการคิดกำไรจะขัดกับหลักการของศาสนา	12	8.0
8. สมาชิกบางคนไม่มียึดหลักคุณธรรม 5 ประการ	6	4.0
รวม	151	100.0

จากตาราง 22 พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี มี 3 อันดับแรกได้แก่ คณะกรรมการบางคน บางกลุ่มไม่เข้าใจกัน คิดเป็นร้อยละ 20.5 รองลงมา คือคณะกรรมการขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำบัญชี ร้อยละ 18.5 และสมาชิกบางคนเป็นหนี้และไม่ยอมจ่ายเงินตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ 14.5 (ตามลำดับ)

ตาราง 23 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดปัตตานี

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน) (N=151)	ร้อยละ (100.0)
1. ควรสามัคคีและยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ	27	17.9
2. ควรมีการส่งเสริมความรู้และมีการตรวจสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง	25	16.6
3. ควรมีมาตรการดำเนินการชดเชยแก่สมาชิกที่ไม่จ่ายเงินตามกำหนด	21	13.9
4. ควรเพิ่มสวัสดิการให้แก่สมาชิกอย่างครอบคลุม	18	11.9
5. ควรจัดให้มีการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานแก่สมาชิกบ่อยๆ	17	11.2
6. ควรประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้สมาชิกทราบอย่างต่อเนื่อง	12	8.0
7. ควรมีสถานที่เหมาะสมและเพียงพอในการปฏิบัติงาน	10	6.6
8. ควรปฏิบัติตามระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ทั้งคณะกรรมการฯ และสมาชิก	8	5.3
9. ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนภายนอก	7	4.6
10. ควรจัดให้มีการประชุมสมาชิกบ่อยๆ	6	4.0
รวม	151	100.0

จากตาราง 23 พบว่า คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี มีข้อเสนอแนะมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ควรสามัคคีและยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ ร้อยละ 17.9 ลำดับสอง ควรมีการส่งเสริมความรู้และมีการตรวจสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 16.6 และลำดับสาม ควรมีการดำเนินการชดเชยแก่สมาชิกที่ไม่จ่ายเงินตามกำหนด ร้อยละ 13.9 ส่วนข้อเสนอแนะที่สมาชิกมีความต้องการน้อยที่สุดคือ ควรจัดให้มีการประชุมสมาชิกบ่อยๆ เพียง ร้อยละ 4 เท่านั้น (ตามลำดับ)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานีและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดปัตตานี ดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้การตอบแบบสอบถามจำนวน 300 คน และใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จำนวน 35 คน โดยสรุปและอภิปรายผล ตลอดจนมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี

จากการศึกษา พบว่า คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.7 และเพศหญิง ร้อยละ 44.3 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31- 40 ปี ร้อยละ 22.3 และอายุ 30 ปีและน้อยกว่า คิดเป็นร้อยละ 8.7 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 -10 ปี ร้อยละ 21.0 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.0 ในการบริหารจัดการกลุ่มนั้น คณะกรรมการฯ ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มฯ คิดเป็นร้อยละ 91.3 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คิดเป็นร้อยละ 94.0 ส่วนการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน คิดเป็นร้อยละ 60.7 รองลงมา ได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน 1 ครั้ง ร้อยละ 23.0 และเคยได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน 3 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.6 ด้านการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมากที่สุด คือ ได้รับการสนับสนุนฯ 1 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 51.0 ไม่เคยได้รับการสนับสนุนฯ ร้อยละ 40.0 และได้รับการสนับสนุนฯ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.0 (ตามลำดับ)

2. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 0.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความรู้และความเข้าใจมากที่สุดคือ ข้อที่ 7 การส่งคืน เงินกู้ต้องเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มฯ ค่าเฉลี่ย 0.99 รองลงมาคือข้อที่ 5 คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต มีค่าเฉลี่ย 0.97 และข้อที่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความรู้และความ เข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต น้อยที่สุด คือข้อที่ 6 ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ควรเกิดจากการกำหนดของคณะกรรมการกลุ่มฯ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร มีค่าเฉลี่ย 0.41

3. ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี ที่ใช้ในการ วิจัยมี 2 ด้าน คือด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่นและด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่าย กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยภาพรวมพบว่า

3.1 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี ด้าน กลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.83 เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 3 คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ ผลิต มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถโดยเข้ารับการฝึกอบรม/ ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการบริหาร จัดการเงินทุน ค่าเฉลี่ย 3.24 รองลงมา คือข้อที่ 5 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านมีเงินทุน หมุนเวียนเพียงพอ ที่จะให้บริการแก่สมาชิก ค่าเฉลี่ย 3.09 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 การเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกทำให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความเข้มแข็ง มีค่าเฉลี่ย 2.15

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยคิดว่า การที่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความสามารถ ในการเข้าถึงแหล่งทุนอื่นได้ จะเป็นการสร้างความมั่นคงและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้ดียิ่งขึ้น

3.2 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี ด้านการมี ส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.03 เมื่อ พิจารณาตามรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 2 การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม ออมทรัพย์ฯ เกิดจากการมีส่วนร่วม ของสมาชิก ค่าเฉลี่ย 3.51 รองลงมา คือ ข้อ 7 สมาชิกมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกลุ่มฯ เพื่อความ โปร่งใส ค่าเฉลี่ย 3.22 และข้อที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยที่สุด คือ ข้อ 17 มีการตรวจสอบบัญชีและหลักฐานการเงินต่าง ๆ โดยคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ ร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐและบุคคลภายนอก มีค่าเฉลี่ย 2.76

ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่า การมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับกลุ่มและทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าของของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตร่วมกัน

3.3 ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี จำแนกเป็น 2 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านกลุ่มมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ค่าเฉลี่ย 3.03 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ค่าเฉลี่ย 2.84

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยคิดว่า คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี มีความสนใจและมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มากกว่าที่จะสนใจการเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ทั้งนี้ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอาจเห็นว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของตน มีเงินทุนเพียงพอที่จะให้บริการด้านสินเชื่อแก่สมาชิก จึงไม่จำเป็นต้องหาแหล่งทุนอื่นมาเพิ่มเติม แต่ในขณะที่การสร้างเครือข่ายเป็นสิ่งที่จำเป็นกับการพัฒนา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของตนมากกว่า

4. ภาวะผู้นำ

ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำมากที่สุดคือข้อที่ 3 ประการแรกที่ คณะกรรมการกลุ่มเพื่อการผลิตให้ความสนใจ คือผลประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ ของสมาชิก มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมา คือข้อที่ 8 ท่านได้ดำเนินงานตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ อย่างเคร่งครัด ค่าเฉลี่ย 3.72 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำน้อยที่สุดเท่ากัน 2 ข้อ คือ 2 ท่านมีความสนใจใฝ่รู้ โดยเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรมกับกลุ่มอื่นๆ และนำมาพัฒนาบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ และข้อที่ 4 คณะกรรมการกลุ่มฯ มีการแบ่งงานในหน้าที่ รับผิดชอบตามความถนัดของแต่ละคนเพื่อทำให้งานมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.19

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยคิดว่า ภาวะผู้นำของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทั้งนี้ หากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีภาวะผู้นำสูง อาจจะเล็งเห็นถึงประโยชน์ของกลุ่มและของสมาชิกเป็นสำคัญ

5. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตในจังหวัดปัตตานี

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น พบว่า ตัวแปรปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยประชากรอื่นๆ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน และการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี เช่นเดียวกันที่พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่าย พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยประชากรอื่นๆ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานีเช่นกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ และคำถามการวิจัยได้ ดังนี้

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ในด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ตนเองได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถโดยได้รับโอกาสให้เข้ารับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินทุน และมีความเห็นว่าการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของตน มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอที่จะให้บริการแก่สมาชิก โดยไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกมาให้บริการแก่สมาชิก

ทั้งนี้ อาจเนื่องจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเห็นว่า การกู้เงินจากภายนอกมาให้สมาชิกกู้ยืมเงิน เป็นการเสียดอกเบี้ยให้ธนาคารพาณิชย์และไม่เป็นไปตามคุณธรรม 5 ประการ ที่เน้นให้ประชาชน มีการประหยัด อดออม แต่หากเป็นเงินที่ได้รับจากการบริจาคหรือสมทบเข้ากลุ่ม

ออมทรัพย์ฯ ก็จะนำมาจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรัตน์ ไชยชนะ (2553:116) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ โครงสร้างกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและปัจจัยที่ทำให้กลุ่มเข้มแข็ง กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์คลองเปียง อำเภोजะนง จังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มเข้มแข็ง คือ เงินฝากสะสมของสมาชิกที่สมาชิกต้องฝากเงินสะสมเป็นประจำทุกวันที่ 1 ของทุกเดือนและสมาชิกทุกคนต้องส่งเงินสะสมด้วยยอดคงที่ไม่น้อยกว่า 10 เดือน หากส่งไม่ครบจะไม่มีสิทธิในสวัสดิการต่างๆ ที่จะพึงได้ รวมถึงเงินบริจาคและเงินกองทุนต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกและเงินที่กลุ่มจัดสรรเป็นสวัสดิการของสมาชิก มาตั้งเป็นกองทุนประเภทต่างๆ และฝากไว้ในกองทุนกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อนำดอกผลไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ คือ เพื่อให้สมาชิกกู้ยืมไปประกอบอาชีพ เพื่อเป็นสวัสดิการบุตร และกู้ยืมไปใช้จ่ายในความจำเป็นอย่างอื่น และสอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐ หลักชัยกุล (2555 : 447) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่พบว่า คณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์ส่วนใหญ่ เห็นว่าการส่งเสริมการออมของกลุ่ม และการมีสัจจะของสมาชิกมีส่วนช่วยแก้ปัญหาความยากจน คิดเป็นร้อยละ 86.6 การส่งเสริมการออม และให้สินเชื่อเพื่อการผลิตหรือประกอบอาชีพ สามารถเป็นแหล่งทุนในการสร้างงาน สร้างอาชีพได้ และยังคงสอดคล้องกับการศึกษาของ พวงเพชร ทิพย์ทอง (2540 : 114) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของคุณลักษณะทางสังคมของผู้นำกลุ่ม ต่อภาวะการดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำและสมาชิกจ่ายเงินเป็นค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทั้งนี้ยังพบว่า ผู้นำกลุ่มและสมาชิกไม่มีความร่วมมือกัน ในการหาเงินสมทบจากแหล่งเงินทุนที่เป็นของรัฐและเอกชน เข้ากองทุนเพื่อให้มีเงินมากเพียงพอกับความต้องการยืมเงินของสมาชิก

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่าย ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกมากกว่าการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กล่าวคือ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม พบว่า 2 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ได้กำหนดระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มฯ และการให้สมาชิกมีการตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ ซึ่งในขณะลำดับ 3 จะเป็นการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลภายนอกเข้ามาตรวจสอบบัญชีและเอกสารต่างๆ ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ยังไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอื่น

ดังนั้น ส่วนราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง จึงควรส่งเสริม และสร้างความตระหนักรู้ ให้แก่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและเกิดการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุดใจ กรองทอง (2553:83) ที่ได้

ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งและระดับความเข้มแข็ง ในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ฯ และศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน จากการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึง การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มทุกขั้นตอน กระบวนการที่ได้มาของคณะกรรมการฯ ระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม ถูกกำหนดโดยผ่านเวทีประชาคมของสมาชิก กลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ สถานะทางการเงินและผลการดำเนินการ มีการรายงานสถานะทางการเงินให้กับสมาชิกทราบเป็นประจำ ทุกเดือน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

ปัจจัยด้านประชากร

1. ตัวแปรเพศ ผลการศึกษา พบว่า เพศ ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่นและการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากสังคมปัจจุบันเปิดโอกาสให้ เพศชายและเพศหญิง มีบทบาทในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันและการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ทำให้ปัจจัยด้านเพศ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จำแสง จิระวิชัยฤทธิ์ (2546 : 78) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนได้แก่ เพศ กล่าวคือ ลักษณะที่บอกความเป็นชายและหญิงของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จะไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ในขณะที่แตกต่างจากผลการศึกษาของมาลีรัตน์ สุกโต (2543 : 95) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอลานสั๊ก จังหวัดอุทัยธานี ที่พบว่า สภาพภูมิหลัง คือ เพศ เป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่จำเป็นต้องอาศัยลักษณะเฉพาะทางกายภาพที่แสดงความเป็นเพศมาใช้ในการปฏิบัติงานดังกล่าว

2. ตัวแปรอายุ ผลการศึกษา พบว่า อายุ ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม

ออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน เพราะคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะมีอายุมากหรือน้อย จะไม่ส่งผลให้การปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จำเอง จิระวิชัยฤทธิ์ (2546: 78) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอ่างทอง ที่พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนได้แก่ อายุ ในขณะที่แตกต่างจากการศึกษาของ มาลีรัตน์ สุกโต (2543 : 95) ที่ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอลานสั๊ก จังหวัดอุทัยธานี ที่ศึกษาพบว่า สภาพภูมิหลัง คืออายุ ซึ่งการมีอายุค่อนข้างมาก ประกอบกับการมีวิสัยทัศน์และคุณวุฒิที่เหมาะสม จะส่งผลให้การตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ในบางครั้งมีความถูกต้องมากกว่า ได้ทางเลือกที่ดีกว่า ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ในการศึกษาครั้งนี้ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41- 50 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบในด้านอื่นๆ ที่เหมือนกัน ทำให้ผลการศึกษาด้านอายุของคนส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดปัตตานี

3. ตัวแปรประสบการณ์การทำงาน ผลการศึกษา พบว่า ประสบการณ์การทำงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่นและการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ในขณะที่แตกต่างจากผลการศึกษาของ มาลีรัตน์ สุกโต (2543 : 95) ที่ได้ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อำเภอลานสั๊ก จังหวัดอุทัยธานี ที่พบว่า ประสบการณ์เป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กล่าวคือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 1 ปี จะส่งผลให้การตัดสินใจในการปฏิบัติงานมีความเด็ดขาด เท่าทันสถานการณ์ มีผลการปฏิบัติงานประสบความสำเร็จมากขึ้น เนื่องจากมีประสบการณ์และผ่านเรื่องราวมาหลากหลายมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ศึกษาในครั้งนี้ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ระหว่าง 1 – 5 ปี คิดเป็น ร้อยละ 55.0 ซึ่งประสบการณ์ที่ได้รับยังมีไม่เพียงพอที่จะมีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังนั้น คณะกรรมการกลุ่มนี้จึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการส่งเสริมด้านประสบการณ์การทำงานให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยสนับสนุน

1. ตัวแปรความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษาพบว่า ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์

เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่นและการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ในขณะที่แตกต่างกับการศึกษาของ ชญาดา สิงห์ปี (2548:79-83) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางชื่อพัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า สมาชิกและคณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์อยู่ในระดับมาก ซึ่งลักษณะความรู้ ความเข้าใจที่สมาชิกและคณะกรรมการให้ความสำคัญ มีดังนี้ อุดมการณ์ของเครือข่ายในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การมีวัตถุประสงค์หลักในการให้กู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ การส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ การใช้เครือข่ายเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่างๆของเครือข่าย ทั้งนี้ผลการศึกษาที่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ศึกษาในครั้งนี้ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในด้านอื่นๆ มากกว่าที่จะมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตด้านการเข้าถึงแหล่งทุนอื่นและด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

2. ตัวแปรภาวะผู้นำ ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่นและด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 กล่าวคือ การเป็นผู้นำที่ดียอมส่งผลต่อการปฏิบัติงานและทำให้เกิดความเชื่อมั่นไว้วางใจจากสมาชิกในกลุ่ม สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิรัตน์ ไชยชนะ(2553:116) ที่ได้ศึกษาเรื่อง โครงสร้างกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและปัจจัยที่ทำให้กลุ่มเข้มแข็ง กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์คลองเปื่อย อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ที่พบว่า ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็งคือ ปัจจัยด้านผู้นำกลุ่ม ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญมากที่ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์คลองเปื่อย ได้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกกลุ่ม และมีสถานภาพที่หลากหลาย เช่น เป็นผู้อาวุโส เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. และบางคนมีหน้าที่ในหมู่บ้านหลายตำแหน่ง ทำให้รู้จักวิถีในการจัดการ รู้จักแบ่งเวลาในการปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพในการทำงาน จากการที่ ผู้นำมีความหลากหลายเป็นผลให้เกิดผลดีในการทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้นำที่มีคุณสมบัติขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ มีความอดทน จะส่งเสริมให้การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไพรัช ไมตรีมิตร (2550 : 71 - 75) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการดำเนินงานและปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโอง หมู่ที่ 5 ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านส้มโอง ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้นำ ความรู้ ความสามารถของผู้นำ

กล่าวคือ ในการพัฒนากลุ่มองค์กร ให้เกิดความสำเร็จ บทบาทของผู้นำ หรือการนำมีส่วนสำคัญที่ทำให้ห้องกรออยู่รอดได้ ข้อค้นพบที่สำคัญคือ ผู้นำแต่ละคน ที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้องอาศัยทักษะ รายละเอียด ความสุขุมรอบคอบ และสร้างการมีส่วนร่วมศักยภาพของผู้นำในการร่วมกันในการดำเนินงาน ผู้นำที่สามารถสร้างความต่อเนื่องของกิจกรรม และสามารถบริหารองค์กรได้ ต้องมีพื้นฐานประสบการณ์จากการดำเนินกิจกรรมในหมู่บ้าน ซึ่งพบว่า คุณสมบัติของผู้นำกลุ่มที่สำคัญคือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำหน้าที่หลากหลายและเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างขวาง สามารถวิเคราะห์ เชื่อมโยงความต้องการของสมาชิกกับทิศทางการพัฒนาในด้านต่างๆ ในชุมชนได้

3. ตัวแปรการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน ผลการศึกษา พบว่า การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ จังหวัดปัตตานี ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่นและการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แต่ในขณะที่แตกต่างกับผลการศึกษาของ สวัสดิ์ ศรีอุไร (2539 : 65) ที่ทำการศึกษารื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลบ้านไทย อำเภอบึงนาราง จังหวัดอุบลราชธานี ที่ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ศึกษาครั้งนี้โดยส่วนใหญ่ไม่ได้รับโอกาสให้เข้าร่วมการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน อย่างทั่วถึง สม่าเสมอ มีเพียงเฉพาะคณะกรรมการบางตำแหน่งหรือบางคนเท่านั้น ที่ได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน ส่งผลให้การดำเนินงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับความรู้ของกลุ่มคนส่วนน้อย ซึ่งการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน เป็นการเพิ่มพูนทักษะและพัฒนาการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ตัวแปรการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่นและการมีส่วนร่วมกับเครือข่าย แต่ในขณะที่แตกต่างกับผลการศึกษาของ ไพรัช ไมตรีมิตร (2550 : 71 - 75) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการดำเนินงานและปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโฮง หมู่ที่ 5 ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอบึงนาราง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโฮง ได้แก่ ปัจจัยด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากองค์กรภายนอก เมื่อพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากองค์กรภายนอก เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ต่อ

ความสำเร็จในการดำเนินการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโอง เป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดปัตตานีที่ศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เท่าที่ควร แม้หากได้รับการสนับสนุนแต่ก็เป็นการสนับสนุนที่ไม่ต่อเนื่อง ทำให้คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือสมาชิกไม่เห็นความสำคัญของตัวแปรนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี สามารถนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลประกอบแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนาได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุนอื่นน้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ไม่ต้องการที่จะนำแหล่งทุนจากภายนอกมาให้บริการแก่สมาชิก เพราะคิดว่าเงินทุนภายในกลุ่มของตนมีเพียงพออยู่แล้ว ดังนั้น หน่วยงานที่ต้องการจะให้บริการด้านแหล่งเงินทุนแก่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ต้องทำความเข้าใจกับคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่า การที่มีแหล่งเงินทุนจากภายนอกให้การสนับสนุนจะเป็นปัจจัยที่ช่วยให้เกิดการผลิตที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านการได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน พบว่า คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน เป็นกลุ่มคนเดิมๆ ทำให้เกิดความไม่เที่ยงกันในการพัฒนา จึงควรจัดทำบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่จะเข้าร่วมฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน ไว้เป็นลำดับ

3. ด้านการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี มีลักษณะของการจัดตั้งเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ และขาดความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน คณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้แต่งตั้ง ควรกำหนดให้มีการประชุมต่อเนื่องอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และให้เครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ที่สอดคล้องกับหลักการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในระดับจังหวัด 1 กิจกรรม จัดให้มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ปีละ 1 กิจกรรม นอกจากนี้ให้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและสรุปผลการดำเนินงานในรอบ 1 ปี

ข้อเสนอแนะเชิงการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี สามารถสรุปข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษา ครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยประชากรอื่นๆ ที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เช่น ตัวแปรด้าน ศาสนา อาชีพ ค่าตอบแทน ฯลฯ เพื่อจะได้ทราบว่า ปัจจัยดังกล่าว จะมีผลหรือมีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือไม่ อย่างไร หากมีผลหรือมีความสัมพันธ์จะมีในลักษณะใดบ้าง

2. ควรศึกษาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของสมาชิกกลุ่ม เพื่อจะได้ทราบว่า สมาชิกกลุ่มมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มาก/น้อย ถูกต้อง/ไม่ถูกต้องอย่างไร ทั้งนี้สมาชิกกลุ่มที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับของกลุ่มได้ อาจจะร่วมกันเป็นพลังในการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต่อไป

3. ควรศึกษาถึงแนวทางในการขับเคลื่อนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้มีความเข้มแข็ง/ยั่งยืน กล่าวคือ ศึกษาเอกสาร/คู่มือ/แนวทาง ที่กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ตลอดจนการศึกษาองค์ความรู้หรือการถอดบทเรียนจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จจนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในระดับต่างๆ เพื่อนำมาปรับ/ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต่อไป

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบเชิงคุณภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันแต่มีผลการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน กองปฏิบัติการ. 2534. *คู่มือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต*.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน. 2555. *ระเบียบกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต*. กรุงเทพฯ :

ทีบีเอส เพรส.

_____2558. *คู่มือการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต*. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กอบแก้ว จันทร์ดี. 2539. *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล*

(กพสต.) : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ กพสต . กรุงเทพฯ :

บางกอกบลิ๊อค .

โกวิท พวงงาม. 2545. *การพัฒนาองค์กรภาคประชาชน. วารสารพัฒนาชุมชน 5 (พฤษภาคม) : 12.*

กัมพล ปั่นตะกั่ว และ สลิลดา ศรีรุจี. 2546. *ประสิทธิภาพการจัดการทุนชุมชน: กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กฤษฎา สังขมณี. 2550. *การเงินและการธนาคาร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์ และคณะ. 2555. *50 ปีกรมการพัฒนาชุมชน อุทิศตน พัฒนาคนสร้างชุมชนอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ : อีเกิ้ล เปเปอร์.

จรรยา พรหมสุข. 2538 . *ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการขยาย*

โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จินดา อูสมาน. 2549. *ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา*

ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- เจริญพงศ์ วิญญูรักษ์. 2541. ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดความสำเร็จในการประกอบธุรกิจชุมชนสหกรณ์ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตคอนผิงแดง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จำแลง จิระวิชัยฤทธิ. 2546. *ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน : ศึกษากรณี จังหวัดอ่างทอง*. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชญาดา สิงห์ปี. 2548. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์บางซื่อพัฒนา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยาประยุกต์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิต นิลพานิช และ กุลชน ธนาพงศธร. 2532. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปสำหรับการพัฒนาระดับตำบล หมู่บ้าน*. 350. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูศักดิ์ จรุธสวัสดิ์. 2543. *ระบบเศรษฐกิจและพัฒนาระบบเศรษฐกิจไทย*. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ณรงค์ เต็งประชา. 2543. *กลุ่มธุรกิจพื้นฐานกับการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ณัฐ หลักชัยกุล. 2555. แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง. 2544. กระบวนการสะสมทุนโดยชุมชน กรณีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาหว้า. *วารสารปาริชาติ* 1 (เมษายน – กันยายน) : 7.
- ทศพล กฤตยพิสิฐ. 2538. *ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : ชรรมนิติ.
- ทับทิม ชำนาญกิจ. 2545. กระบวนการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ธนาชัย สุขวณิช. 2554. การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย. *วารสารรัฐศาสตร์* 1 (ตุลาคม – ธันวาคม) : 30 - 40.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2555. *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS*. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- ชร สุนทรยุทธ์. (ม.ป.ป.). *หลักการและทฤษฎีบริหารการศึกษา*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพาวาริณี.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. 2546. *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ : อูษาการพิมพ์.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. 2527. *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (ม.ป.ป.). *ผู้นำและพฤติกรรมการบริหารงาน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประพันธ์ สุทธิหาร. 2530. *การบริหารจัดการองค์การ*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ปรีชาดี วลัยเสถียร และคณะ. 2546. *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*. กรุงเทพฯ : อูษาการพิมพ์.
- ปรีดี โชติช่วง. 2544 . *กองทุนหมู่บ้าน : ทูลแห่งจิตวิญญาณการอุ้มชูและแบ่งปันกัน*. *วารสารพัฒนาชุมชน*. 5 (พฤษภาคม) : 19-22.
- ปัญญาศิลป์ เสนีย์. 2547. *กระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พงศ์จิรา สิ้นพยัคฆ์. 2542. *เศรษฐศาสตร์ทั่วไป*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- พจนีย์ พรหมจิตต์. 2536. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พวงเพชร ทิพย์ทอง. 2540. อิทธิพลของคุณลักษณะทางสังคมของผู้นำกลุ่มต่อภาวะการดำรงอยู่ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดลพบุรี. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- พรทิพย์ ไชยวัฒน์. 2553. องค์ความรู้: การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (สำหรับเจ้าหน้าที่). กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- พรนพ ทุกกะพันธุ์. 2544. ภาวะผู้นำและแรงจูงใจ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- เพชรลดา เฟื่องตา. 2551. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของสมาชิกในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพ็ญพราว พิมพ์สอน. 2538. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพบูลย์ ตั้งมีลาภ. 2545. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับการมีส่วนร่วม. อุดรธานี : ม.ป.พ.
- ไพรัช ไมตรีมิตร. 2550. ผลการดำเนินงานและปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านส้มโฮง หมู่ที่ 5 ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพศาล วรคำ. 2554. การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : ตักศิลาการพิมพ์.
- พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์. 2517. การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ภาวัฒน์ พันธุ์แพ. 2546. *เอกสารประกอบการสอนวิชาภาวะผู้นำ*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยพายัพ.
- ภิญโญ รัตนมณี. 2538. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มาลีรัตน์ สุกโต. 2543. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี . ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต , สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. 2550 . *หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ : ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- เรืองอุไร ช่วยชู. 2540. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้าน : ศึกษานเฉพาะกรณี จังหวัดปทุมธานี. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ลัดดา จุฑะกนก. 2553. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรรมการออมระดับครัวเรือน : กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. 2547. *สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS*. กรุงเทพฯ : มีสชั่น มีเดีย.
- วนิดา ม่วงศิลป์. 2547. *ภาวะผู้นำกับกระบวนการมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์ .
- วิจิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร. 2551. *เศรษฐกิจรากหญ้า*. กรุงเทพฯ : แสงดาว .
- วิรัตน์ ไชยชนะ. 2553. โครงสร้างกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและปัจจัยที่ทำให้กลุ่มเข้มแข็งกรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์คลองเปืะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วัชรีย์ พุ่มทอง และ ชีระพงศ์ มาลัยทอง . 2544. นโยบายของรัฐบาลและการวางแผนการพัฒนาประเทศเพื่อสนับสนุนให้เกิดชุมชนเข้มแข็ง. *วารสารเศรษฐกิจและสังคม* 1(พฤษภาคม) : 6.
- วันชัย ธรรมสักการ. 2547. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต:นวัตกรรมทางภูมิปัญญาที่น่าจับตามอง. *วารสารรัฐสมิแล* 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม) : 9.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2531. *การพัฒนาชนบทไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัลลภ สุขคำชา. 2554. การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่การเป็นสถาบันเงินทุนชุมชน บ้านโคกหนองหิน ตำบลบุกระสัง อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยุพาพร รูปงาม. 2545. การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงานงบประมาณ ในการปฏิรูประบบราชการ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สวัสดิ์ ศรีอุไร. 2539. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน: ศึกษากรณีตำบลบ้านไทย อำเภอนองกี่ จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2545. *การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: เพื่อฟ้า พรินติ้ง.
- สุรพล พยอมแย้ม. 2556. *จิตวิทยาในงานชุมชน*. กรุงเทพฯ: ส. เจริญการพิมพ์.
- สุดใจ กรองทอง. 2553. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ. 2546. *หลักการพัฒนาเศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ: ธนาพรสแอนด์กราฟฟิค.
- สนธยา พลศรี. 2529. *การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน: MPO*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมบูรณ์ ประเทิง. 2552. การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มสัจจะออมทรัพย์แม่บ้านแม่ตอนในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมยศ นาวิการ. 2545. *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี . 2554. *รายงานผลการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต*. ปัตตานี : ยะลาการพิมพ์ (1992).

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน. 2553. คู่มือการปฏิบัติงานส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิตสำหรับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

_____. 2556. คู่มือการปฏิบัติงานส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
สำหรับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

สัมพันธ์ เตชะอริกและคณะ. 2537. ศักยภาพและเครือข่ายผู้นำชาวบ้าน. กรุงเทพฯ : เจริญรัชการพิมพ์.

อาหวัง ล่าม้าย. 2541. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น .ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อัมพร แก้วหนู . 2539. บทเรียนการทำทนายเรื่องการส่งเสริมกลุ่มออมทรัพย์. วารสารแลใต้ 33
(ธันวาคม) : 17 -18.

อบรม สุคนธ์รังสี. 2529. การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน. กรุงเทพฯ : อาทิตย์การพิมพ์.

Peter KiKo Kimuyu.1999. *Rotating Saving and Credit Association in East Africa*. Kenya :
University of Nairobi.

Streeten,Paul. 1972. *The Frontiers of Development Studies*. London : MacMillan.

Ulrich Scholten. 2000. *Rotating Saving and Credit Association in Developed Countries :
The German – Austrian Bausparkassen*. Germany : University of Munich.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก 1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี แบบสอบถามชุดนี้มี 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตอนที่ 4 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทุกตอน ตามความเป็นจริงเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ และเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต่อไป

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

อรอุมา แก้วเกิด

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาสังคม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความ หรือเติมค่าลงในช่องที่เว้นไว้ให้
สมบูรณ์ตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

1. ปัจจุบันท่านอายุ.....ปี

2. ระดับการศึกษาของท่าน

() 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

() 2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

() 3. สูงกว่า ปริญญาตรี

3. อาชีพของท่าน

() 1. ทำนา ทำสวน

() 2. รับจ้าง

() 3. ค้าขาย

() 4. รับราชการ

() 5. อื่นๆ ระบุ.....

4. ท่านเป็นคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือท่านมีประสบการณ์ในการทำงาน
เกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....ปี

5. เมื่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ของท่านมีปัญหาในการบริหารจัดการ ท่านมีส่วนร่วมในการ
ช่วยเหลือ สนับสนุน ในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น หรือไม่

() 1. ไม่มี

() 2. มี

6. ท่านมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิตหรือไม่

() 1. ไม่มี

() 2. มี

7. ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา ท่านเคยได้เข้ารับการฝึกอบรม / ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือไม่

() 1. ไม่เคย

() 2. เคย

8. ในรอบ 2 ปี ที่ผ่านมา (ตั้งแต่ ปี 2554) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านได้รับการสนับสนุน
ในด้านต่างๆจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน จำนวน.....ครั้ง

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตอนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ท่านเห็นว่าถูกต้อง หรือไม่ถูกต้อง

และให้ระบุค่าระดับการมี/ไม่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังนี้

1. ระดับมากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 5
2. ระดับมาก	ให้คะแนนเท่ากับ 4
3. ระดับปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ 3
4. ระดับน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 2
5. ระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 1

ประเด็น	มีความรู้และความเข้าใจ	ไม่มีความรู้และความเข้าใจ
1. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ คือ การพัฒนาคนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งระดมเงินออมไว้ใช้เป็นทุนหมุนเวียน เมื่อสมาชิกมีความจำเป็นเดือดร้อน		
2. การที่ชาวบ้านขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ มีสาเหตุมาจาก 1.การจัดการรายรับ – รายจ่ายของตนเองไม่ดี ขาดการสะสม เก็บออมเงิน 2. มีหนี้สิน		
3. ร้านค้าชุมชนของกลุ่มออมทรัพย์ฯ จัดตั้งขึ้นเพื่อแสวงหากำไรทางธุรกิจให้แก่กลุ่มฯ เป็นสำคัญ		
4. ในการจัดเวทีเพื่อหาข้อสรุปในการดำเนินงานต่างๆ ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ คณะกรรมการกลุ่มฯ เป็นคนชี้ขาด		
5. คณะกรรมการกลุ่มฯ ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ฯ		
6. ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ควรเกิดจากการกำหนดของคณะกรรมการกลุ่มฯ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร		
7. การส่งคืนเงินกู้ต้องเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มฯ		
8. การประชุมใหญ่สามัญประจำปี จะมีขึ้นก็ต่อเมื่อคณะกรรมการกลุ่มฯ ร่วมกันในที่ประชุม		

ประเด็น	มีความรู้และ ความเข้าใจ	ไม่มีความรู้และ ความเข้าใจ
9. การจัดทำทะเบียนคุมเงินสัจจะ ทะเบียนคุมลูกหนี้ ไม่จำเป็นต้องสรุปรายรับ รายจ่าย เป็นรายเดือนก็ได้		
10. กลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นการพัฒนาคน และส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม		
11. กลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นสื่อในการกระตุ้นให้ ประชาชนรู้จักตนเอง/เห็นความสำคัญของตนเอง		
12. หลักคุณธรรม 5 ประการคือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจ ซึ่งกันและกัน ที่นำมาบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ จะทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จอย่างมาก		
13. กลุ่มออมทรัพย์ฯ จะประสบความสำเร็จได้ เกิดจาก ความสามารถของคณะกรรมการกลุ่มฯ		
14. สิ่งที่สำคัญ ที่จะทำให้กลุ่มออมทรัพย์ฯ อยู่ได้อย่างยั่งยืน คือ ผลประโยชน์ของสมาชิกและสวัสดิการต่างๆ อย่างเป็นธรรม เช่น ได้รับเงินปันผล เหลือคืน การฌาปนกิจสงเคราะห์		
15. ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี สิ่งที่เป็นและสำคัญ ที่สุด คือการปันผลให้แก่สมาชิกกลุ่มฯ		
16. คณะกรรมการกลุ่มฯ ควรมีความเข้าใจ และสามารถ ตรวจสอบ ระบบบัญชี และหลักฐานการเงินต่างๆ ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ได้อย่างถูกต้อง		
17. กลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นกลุ่มที่เกี่ยวกับเงิน ควร เลือกสมาชิกที่มีฐานะร่ำรวยเข้ามาเป็นคณะ กรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ		
18. คณะกรรมการกลุ่มฯ ไม่ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพราะกลุ่มออม ทรัพย์ฯ มุ่งหวังเรื่องธุรกิจกำไร เป็นอันดับแรก		

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือเพียงช่องเดียว ให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ประเด็น	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านกลุ่มมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนอื่น					
1. การเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกทำให้กลุ่มออมทรัพย์ฯ มีความเข้มแข็ง					
2. กลุ่มออมทรัพย์ฯ มีโอกาสที่จะได้รับการบริการจากแหล่งทุนอื่นๆ เพื่อนำมาบริหารจัดการกลุ่ม					
3. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถโดยเข้ารับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินทุน					
4. ท่านมีความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุนภายนอก หรือได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาบริหารจัดการกลุ่มฯ					
5. กลุ่มออมทรัพย์ฯ ของท่านมีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอที่จะให้บริการแก่สมาชิก					
การมีส่วนร่วมของสมาชิก					
1. ท่านคิดว่าสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ ผ่านเวทีประชาคม/การประชุมประจำปี					
2. ท่านคิดว่าการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ เกิดจากการมีส่วนร่วม ของสมาชิก					

ประเด็น	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. ท่านคิดว่าสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ สามารถเสนอความต้องการของตนเองและชุมชนต่อคณะกรรมการกลุ่มฯ ได้					
4. สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกลุ่มฯ เพื่อความโปร่งใส					
5. การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกกิจกรรมและทุกขั้นตอน ตั้งแต่ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมตรวจสอบ และร่วมปรับปรุงแก้ไข จะทำให้การบริหารงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น					
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต					
1. คณะกรรมการกลุ่มฯ มีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสมาชิก					
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การดำเนินงานและการเชื่อมโยงกับกลุ่มออมทรัพย์ฯ อื่นๆ					
3. คณะกรรมการสามารถเป็นวิทยากรให้ความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ แก่กลุ่มอื่นๆ ได้					
4. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนตามความถนัดแต่ละคน					
5. คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำหน้าที่โดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมไม่หวังสิ่งตอบแทน					

ประเด็น	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
6. ท่านคิดว่าระเบียบ ข้อบังคับกลุ่มออมทรัพย์ฯ มีความสำคัญในการบริหารกลุ่มฯ ให้ประสบผลสำเร็จ					
7. ท่านมีการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานให้ เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับกลุ่มออมทรัพย์ฯ					
8. ท่านมีการติดตามการจัดทำทะเบียนคุมการรับ – จ่ายเงินสัจจะ ทะเบียนคุมลูกหนี้ให้เป็นปัจจุบัน อยู่ตลอดเวลา					
9. ท่านมีการติดตามสมาชิกให้ส่งคืนเงินกู้ เพื่อให้ เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์ฯ					
การมีส่วนร่วมกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต					
1. กลุ่มฯ กิจกรรมศูนย์สาธิตการตลาดสามารถเป็น เครือข่ายเชื่อมโยงการจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภคให้กับสมาชิกในราคาถูก					
2. กลุ่มออมทรัพย์ฯ มีการประชุมหรือทำ กิจกรรมร่วมกันกับกลุ่มออมทรัพย์ฯ กลุ่มอื่นๆ					
3. กลุ่มออมทรัพย์ฯ สามารถให้ความรู้ และเผยแพร่การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ แก่ผู้เข้ามาศึกษา/ดูงานได้					
4. มีการตรวจสอบบัญชีและหลักฐานการเงินต่างๆ โดยคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ ร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐและบุคคลภายนอก					

ตอนที่ 4 ภาวะผู้นำ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือเพียงช่องเดียว ให้ตรงกับระดับ ความคิดเห็นของท่าน

ประเด็น	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ท่านเสนอความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ฯ เสมอ					
2. ท่านมีความสนใจใฝ่รู้ โดยเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรมกับกลุ่มอื่นๆ และนำมาพัฒนา บริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ					
3. ประการแรกที่คณะกรรมการกลุ่มฯ ให้ความสนใจ คือผลประโยชน์ และสวัสดิการต่างๆ ของสมาชิก					
4. คณะกรรมการกลุ่มฯ มีการแบ่งงานในหน้าที่ รับผิดชอบตามความถนัดของแต่ละคนเพื่อทำให้ งานมีประสิทธิภาพ					
5. ท่านในฐานะเป็นผู้นำกลุ่มออมทรัพย์ฯ ได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาบริหารจัดการ กลุ่มออมทรัพย์ฯ					
6. ในการประชุมทุกครั้ง สมาชิกมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น และตัดสินใจ					
7. เมื่อมีปัญหาด้านเงินกู้ เกิดขึ้นกับสมาชิก ท่านได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือและแก้ปัญหา อย่างเป็นธรรม					
8. ท่านได้ดำเนินงานตามระเบียบ ข้อบังคับ ของ กลุ่มออมทรัพย์ฯ อย่างเคร่งครัด					

ประเด็น	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
9. เมื่อมีความขัดแย้งระหว่างคณะกรรมการกลุ่ม ออมทรัพย์ฯ และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ ท่าน ให้มติที่ประชุมเป็นผู้ตัดสิน					
10. ในฐานะผู้นำกลุ่มท่านมีความสามารถในการ บริหารกลุ่มให้สมาชิกทุกคนยอมรับ นับถือ ในตัวท่านด้วยความชื่นชม					
11. คณะกรรมการกลุ่มฯ ได้ปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ และตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งอย่างสมบูรณ์					
12. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯ สามารถทำให้ จำนวนคนยากจนลดลงได้					
13. คณะกรรมการกลุ่มฯ จำเป็นที่จะต้องมีความรู้และ ความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มฯ ซึ่งจะ นำพากลุ่มสู่ความสำเร็จ					

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก 2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดปัตตานี

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

ชื่อกลุ่มออมทรัพย์..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัดปัตตานี

วัน เวลาที่สัมภาษณ์.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้สามารถสัมภาษณ์ได้ทั้งคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านเป็นอย่างไร/ดำเนินการอย่างไรในปัจจุบัน
ถ้าเปรียบเทียบกับอดีต มีการเติบโต หรือพัฒนาหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านมีปัญหาในการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านหรือสมาชิกกลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนจาก
หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนบ้างหรือไม่ ถ้าได้รับการสนับสนุนเคยได้รับการสนับสนุนด้านใดบ้าง
อย่างไร
4. ท่านคิดว่าคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือสมาชิกกลุ่มฯ มีความรู้และความ
เข้าใจเกี่ยวกับหลักการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือหลักคุณธรรม 5 ประการ (ความซื่อสัตย์
ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน) หรือไม่
5. ท่านคิดว่า ภาวะผู้นำ มีความจำเป็นหรือมีความสำคัญต่อการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิตหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านคิดว่าประสิทธิภาพการทำงาน มีความจำเป็นหรือมีความสำคัญต่อการดำเนินงานกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือไม่ อย่างไร
7. ท่านคิดว่า การได้รับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน มีความจำเป็นหรือมีความสำคัญต่อการ
ดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือไม่ อย่างไร

8. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสามารถแก้ปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน ในกรณีที่มีเงินทุนหมุนเวียน (เงินสัจจะ) ไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่สมาชิกกลุ่มฯ หรือไม่ อย่างไร

9. ท่านคิดว่าคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสามารถแก้ปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน ในกรณีที่มีแนวความคิดในการแสวงหาเงินทุนจากภายนอก เช่น การขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ หรือจากกลุ่มออมทรัพย์ฯ อื่น หรือไม่ อย่างไร

10. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในด้านการวางแผน/ตัดสินใจ หรือไม่ อย่างไร

11. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในด้านการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร

12. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ หรือไม่ อย่างไร

13. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล หรือไม่ อย่างไร

14. ภาพรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านอยู่ในระดับใด เพราะเหตุใด

สำหรับผู้สัมภาษณ์

(โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจตั้งแต่ 0 - 9 ตามตารางต่อไปนี้)

ระดับความพึงพอใจ

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

ระดับการวัด

() ระดับน้อย 0 – 3 คะแนน () ระดับปานกลาง 4 - 7 คะแนน () ระดับมาก 8 คะแนนขึ้นไป

เพราะเหตุใด(ระบุรายละเอียด).....

.....

.....

.....

.....

.....

